

Gik ma Wapuonjore Kuom

Musalaba

Muma WayGoyo gaset

Wach mar Jatend Piny

Muma Way Goyo buge en tij lendo mar Muma ma ok yudo ohala. Gima duong' ma ochung'ne en websait kod buge mag dijital mag Oganda ma ng'eyo weche mag Muma e piny mangima. Gima IBKI dwaro timo en mondo ng'ato ang'ata ma nigi gombo oyud somo mag Muma . e ng'eyo mathoth kuom Nyasaye kod dwaro mare. Jopuonjre ok dwarre ni odhi e skul mondo oyud oboke mar somo kata . dipoloma. Gik ma ipuonjorigo inyalo somogi e mbui kata e klas, kokalo kuom Zoom, inyalo ng'iewogi e mbui, inyalo orogi e mbui, ne ondiki, kata ma ji, grube, kata kanisa tiyogo e tijgi mar lendo. IBKI ok en skul ma nigi ng'eyo.

Wachiwo paro ni mondo ipuonjri Muma mari mondo ing'e adier mar gik ma owach e somogi kata ma yudore e Muma moro amora . ng'at machielo. "Koment" ma inyiso e somo mag skul mar piny mangima mar ng'eyo weche mag Muma (IBKI) gin . paro mag jogo ma ne ondiko kata jogo ma ne ochokogi. Paro kinde mang'eny yudo yo mar donjo e somo mag dwol, vidio, kod ndiko, bende kaka weche ma ng'ato nyalo ng'eyo e Muma; kendo, e puonj mag jolendo, jotich, jorit, jodolo, kod jopuonjre.

Owinjore kinde duto ibed gi adier kuom paro duto ma ji wacho, paro, kod puonj mag jogo nikech en ting' IN mondo imany, ng'eyo kendo timo dwaro mar Nyasaye.

Mondo ing'e adier mar puonj moro amora, som loko mopogore opogore mag Muma, kendo ng'i diksonari mag Muma kod leksikon mag Muma mondo . ng'eyo tiende weche kata weche ma ok ing'eyo maber. Bed gi ritruok kuom tiende moro amora ma diksonari chiwo, nikech diksonari miyo . tiende weche kod weche ma ng'ato nyalo ng'eyo kowuok e dhok ma ne ondikgo nyaka kaka itiyogo sani.

Tiende weche kod weche ma ng'ato nyalo ng'eyo lokore bang' kinde. Bende, weche mang'eny mag dho Grik inyalo lokore gi wach achiel, . ma nyalo loko tiende machon.

Omiyo Nyasaye otelni e somo mar Wachne Maler, ma en Muma.

IBKI miyo ng'ato ratiro mar ng'ado kendo loso somogi duto mondo otimngo gik ma ok gin mag ohala. Winjo ng'ato nyalo ng'iewo gimoro to ok onego onyiew, olok, kata ochul buge kata somo.

Randolph Dunn, Jatend Piny

Tudri kodwa:ng'eyo.IBKI.dho-ing'ere@gmail.com

Websait:IBKI-Dho-Ingresa.html

Gik ma wapuonjore kuom musalaba

Otho mar Jo-Rumi ma ne ogoye e musalaba

Ang'oma ringre Yesu ma Ja-Nazaret nonyiso gadier e seche ma ne itimonegi masira?

Tim mar goyo ng'ato e musalaba owuon en ketho kendo nego ng'ato kuom keto ng'ato e musalaba. An gi gowi ne ji mang'eny ma osepuonjore e wi wachni e kinde mokalo, kendo ahinya ne ng'at ma ne watiyogo e kindeno, ma en Dokta Pierre Barbet, ma en laktar ma ja France ma osetimo nonro matut e wi weche machon kod gik ma osetimore kendo ma osendiko weche mang'eny e wi wachno.

En adier ni, tim mokwongo ma ne ong'ere mar goyo dhano e musalaba ne en mar Jo-Persia. Aleksanda kod jolweny mage ne okelo pinyno kendo e piny ma ne ni e nam mabor -- e piny Misri kod e piny Kartago. Nenore ni Jo-Rumi ne opuonjore timno kuom Jo-Kartago kendo (kaka chiegni gik moko duto ma Jo-Rumi ne timo) ne giyudo ng'eyo mapiyo ahinya mar timo kamano kendo bedo gi rieko maduong' ahinya. Jondiko moko ma Jo-Rumi (Livy, Cicer, kod Tacitus) nowuoyo kuom ng'ado ng'ato e wi yath, kendo gik mathoth ma ne otimre, ma ne oloki, kod ma ne olokore, ne oler e buge machon.

Kuom ranyisi, ng'et msalaba (kata stipes) ma ne ochung' tir ne nyalo bedo gi lwet msalaba (kata patibulum) ma ne oket fut ariyo kata adek piny e wi msalaba e yo ma ji mang'eny waparo ni en msalaba mar dho Latin. Kata kamano, yo ma ne itiyogo ahinya e kinde Ruoth marwa ne en msalaba mar Tau, ma ne nigi rang'iny mar T marwa. Nitie gik ma osetimre chon ma nyiso ni ne en e wi msalaba ma kamano ma ne ogoyego Yesu.

Ka onge gimoro amora ma nyiso ni weche machon kata ma yudore e Muma, jogo ma ne ogolo piche e kinde mag Jo-Adegie kod mag kinde mag Redoor osempiwa picha marwa mar Kristo ma oting'o yath mar ng'anjo duto. To ng'at ma ne ochung' tir, kata ng'at ma ne onego ng'atno, ne iketo nyaka chieng' e piny kama ne onegoe kendo ne imiyo ng'at ma ne omiye kumno ting'o patibulum ma ne pekne romo kilo 110, kowuok e od ang'ech nyaka kama ne onegee.

Thoth jogo ma ne ogolo piche kod thoth jogo ma ne oloso piche mag ng'ato ma ne ogoye e musalaba bende nyiso ni ng'ato otho kokalo kuom lwete. Oboke mag weche machon mag Jo-Rumi kod tije ma ne otim mar timo nonro osenyiso ni ne itiyo gi ng'injogo e kind choke matindo mag lwedo *(radial kod alna)* kendo ok kokalo kuom lwete. Misuma ma iketo e lwete biro wuok oko e kind lwedo ka olosi mondo oting' pek mar

ringruok mar dhano. Paro marachno nyalo bedo ni nowuok kuom ng'eyo marach weche ma Yesu nowacho ne Toma niya, "Ri lwete." Joma ng'yo weche mag ringruok, ma gin mag kindegi kod machon, kinde duto osebedo ka okawo lwet ng'ato kaka achiel kuom gik ma ng'ato nigo.

Titulus, kata ranyisi matin, ma ne nyiso ni ng'at ma ne otimne marachno ne otimo richo, ne iketo e wi ng'wech, kendo ne iting'o e nyim jogo ma ne dhi e wuoth ka owuok e od ang'ech, kae to bang'e ne iketo e wi yath mondo odhi nyaka e wi wich. Ranyisi ma ne nigi ng'injo ma ne oting'o e wi msalaba ne dhi miyo obed gi kido moro ma ne oting'o msalaba mar Latin.

To, en adier ni, ng'ol mar ringruok mar Kristo nochakore e Getsemane. Kuom gik mang'eny ma kelo masira mokwongoni, achiel kuom gik ma ng'ato nyalo ng'iyogo ahinya e weche mag ringruok en ng'injo ma pong' gi remo. En gima ber ni Luka Maler, ma en laktar, en kende ema owuoyo kuom wachno. Owacho ni, "Kendo ka ne en e lit, ne olamo kuom thuolo malach. Kendo ng'ich mare ne obedo kaka ng'ich mag remo, ka ng'ich piny."

Rieko moro amora (rieko) ma ng'ato nyalo paro osetiyogo gi jopuonjre mag ndalogi mondo oler weche ma kamago, ma nenore ni gin e bwo paro ma ok kare ni mano ok timre mana kamano. Ne nyalo geng'o tich maduong' ka jogo ma ne nigi kiawa ne otimo nonro kuom buge mag thieth. Kata obedo ni ok timre mayot ahinya, gik ma kelo ng'ol ma kelo remo, kata ng'ol ma nigi remo, ondiki maber. E bwo pek maduong' mar chuny ma Ruoth marwa noyudo, ng'injo matindo ma ni e gland mag ng'injo nyalo kethore, ma miyo remo riwre gi ng'injo. Okenge ma kamago nyalo bedo ni ne okelo olo ma nenore kendo nyalo bedo ni ne omiye luoro.

Bang' mako Yesu e kind otieno, bang'e ne otere e nyim bura maduong' kod Kaifo, ma ne en Jadolo Maduong'. En e ka ma ne omiye hinyruok mokwongo e ringruok. Jalweny moro nogoyo Yesu e wang'e nikech ne oling' ka Kaifo penje penjo. Bang'e, jorit mag ot mar ruoth ne oumo wang'e kendo ne giwuoyo kode gi ng'anjo mondo ong'e ni gin ng'a gini sama ng'ato ka ng'ato ne kalo, ne giwuotho e wiye, kendo ne gigoye e wang'e.

E odhiambo mapiyo, ka ogoye kendo otur, ka pi oserumo, kendo ka ool ahinya nikech ne ok onindo otieno, ne otero Yesu e od loch mar Antonia, ma ne en kar sirkal mar Jatend piny Juda, Pontio Pilato. En adier ni ing'eyo maber gima Pilato notimo e kinde ma ne otemo keto ting'no e lwet Herode Antipa, ma ne en Jatend piny Juda. Nenore ni Yesu ne ok oyudo tim marach moro amora e ringre Herode kendo ne odwoke ir Pilato. En kaka dwoko ne ywak mar oganda ma ne omiyo Pilato chik ni mondo ogol Barabas kendo ong'adne bura mar goye Yesu kendo goye e wi yath.

Nitie pogruok mang'eny e kind jotelo kuom goyo ng'ato gi ligangla ma ok ng'iyore kaka ranyisi mar goyo ng'ato e musalaba. Thoth jondiko mag Jo-Rumi ma ne ondiko e kindeno ok tudruok gi weche ariyogo. Jomathoth ma nigi lony e weche mag somo oyie ni e chakruok, Pilato ne ogolo chik ni mondo ogoye Yesu gi ligangla kaka kum mare chuth, kendo ni kum mar tho ma ne omiye kuom goye e wi yath ne obiro mana kaka dwoko mar ng'anjo ma ne oganda ma ne otimnegi ni Jatend-alwora ne ok ochung' motegno ne Kaisar kuom ng'atni ma ne wacho ni en Ruoth mar Jo-Yahudi.

Ne itimo ikruok mar goyo ng'atno ka ne ogolo lewni mag Jalno ma ne otwe kendo otweyo lwetene e wi mtoka ma ne ni e wi wiye. En gima kiawa ni Jo-Rumi ne dhi timo temo moro amora mar luwo chik mar Jo-Yahudi e wachni, to Jo-Yahudi ne nigi chik machon ma ne otamre ng'ado ng'ato ng'wech mokalo piero ang'wen.

Jalweny mar Jo-Rumi nowuok nyime ka en gi bendera (kata ng'injo) e lwete. Mae en ng'injo matin ma nigi ng'injo mang'eny mapek kendo ma nigi ng'injo ariyo matindo mag lead ma iketo machiegni gi giko mar ng'injo ka ng'injo. Ne ikelo ng'wech mapekno piny gi teko duto kendo kendo e goke, e ng'ute, kod e tiende Yesu. Mokwongo, thong'no ne ng'ado e del kende. Bang'e, kaka ng'wechno dhi nyime, giwuok matut e ng'ut ng'ato, kendo gikone gikelo remo ma wuok e ng'ut ng'ato kod ler mag ng'ut ng'ato, kae to gikone ng'ado remo ma wuok e ng'ut ng'ato ma ni e ng'ut ng'ato.

Balunde matindo mag lead okwongo kelo ng'injo madongo kendo matut ma ng'injogo ng'injogo bang'e. Gikone, ng'ut ng'ato ng'injo e ribon mabor kendo kama duto en ng'injo ma ok ng'ere ma ng'injo kendo ma remo wuok. Ka jatend-jolwenj ma ne ochung' ne ng'atno osefwenyo ni ng'atno chiegni tho, gikone, iweyo goye.

Bang'e, Yesu ma ne osebedo ka ng'ich ahinya, igoyo ng'ute kendo oyiene mondo odhi otur e wi kidi ma ne oting'o kidi, ka opong' gi rembe owuon. Jolweny mag Rumi ne neno ng'wech maduong' ahinya e Ja-Yahudi ma ne odak e pinyno ma ne wacho ni en ruoth. Gibolo lewni e wi goke kendo giketo yien e lwete kaka ng'wech mar loch. Gidhi nyime dware osimbo mondo gitim gik ma gitimo ma ok owinjore. Oboke ma nyalo ng'injo ma oumo gi kuthe mabor (ma ji mang'eny tiyogo e ng'injo mag yien) iloso mondo obed kaka osimbo kendo mano iketo e ng'ut wiye. Kendo nitie remo mang'eny ma wuok, nikech ng'ut ng'ato en achiel kuom kuonde ma nigi remo mang'eny e del.

Bang' ng'anjone kendo goye e wang'e, jolwenygo kawo ng'wechno e lwete kendo goye e wiye, ka giketo kuthogo e wiye matut. Gikone, giol gi tukegi mag ng'anjo kendo lewnino ng'ado e korgi. Kaka osebedo ka omoko ng'injo mag remo kod serum ma ni e ng'injo, golo mare kelo lit mapek mana kaka golo ng'injo ma ok oketo ng'injo e wi ng'injo, kendo chiegni ni mana ka gima ne ogoye kendo, ng'injogo chako wuok remo kendo.

Mondo giluoer tim Jo-Yahudi, Jo-Rumi nodwoko lewni mage. Patibulum mapek mar yath mar ng'anjo otweyo e goke, kendo ng'wech mar Kristo ma ne oyang' bura, jokuo ariyo, kod weche matut mag nek mar jolweny mag Rumi ma jatend jolwenj mia achiel ne otelo ne chako wuodhgi ma ng'ich e yo ma ng'ato nyalo ng'adoe bura. Kata obedo ni Otemo matek mondo owuoth mochung' motegno, pek mar ng'injo mapek mar yien, kaachiel gi ng'injo ma wuok kuom ng'injo mang'eny, en gima ng'eny ahinya. Otuodho kendo olwar. Oboke ma ng'ich ma ne oting'o ng'injono ng'injo e del ma ne otur kod e leche mag goke. Otemo chung' malo, to ng'injo mag dhano osepuodhogi ma ok ginyal ng'ado.

Jatend-jolwenjino, ma ne nigi gombo mar dhi nyime gi ng'ado yath, noyiero ng'at moro ma ne ochung' motegno ma ja Afrika ma Nyanduat, ma en Simon ma ja Kirene, mondo oting' yath. Yesu luwo bang'e, ka pod owuok remo kendo oting'o ng'ich ma ng'ich kendo ma ng'ich nikech ng'ich, nyaka chop kama wuoth ma borne romo yadi 650 kowuok e dala maduong' mar Antonia nyaka Golgota orumo gikone.

Ne omiye divai ma oriw gi mir, ma en yath ma ok tek ma dwoko rem piny. Odagi madho kong'o. Simon ochiw chik mar keto patibulum e piny kendo Yesu idhi irwake mapiyo piyo toke ka goke ochung' ewi yien. Jalwenyno winjo ka ng'ato owinjo marach e nyim lwete. Oting'o msuma mapek, ma nigi ng'injo, ma olosi gi chuma ma olosi e lwete kendo odonjo matut e yien. Mapiyo piyo, odhi e bath ng'at machielo kendo otimo kamano kendo ka en gi ritruok mondo kik ogol lwete matek ahinya, to mondo oyiene ng'ato otur kendo otur. Bang'e, ng'atno iting'o ng'injono malo e kabedone e wi ng'injono kendo iketo ng'injono e kabedone.

Koro tielo ma korachwich iting'o bang'e e wi tielo ma korachwich, kendo ka tiende ariyogo oting'ore, lith tiende piny, iting'o ng'injo e arch mar tielo ka tielo, ma miyo ng'injo ng'injo e yo mowinjore. Jalno ma ne otho sani oseguro e musalaba. Kaka Owuok piny mos mos ka en gi pek mang'eny e wi ng'injo ma ni e lwete, lit ma kelo lit ng'injo e lith lwete kendo malo e lwete mondo owang' e obwongo -- ng'injo ma ni e lwete keto pek kuom nerves ma diere. Ka Odhirore malo mondo kik oyud kum ma ng'ato nyalo ng'adoni, oketo ting' mare duto e wi msuma kokalo kuom tiende. Kendo nitie lit mawang' ma ng'ato yudo ka ng'ato ng'ado ng'ut ng'ato e kind choke mag tiende.

E kindeni, kaka lwedo ool, yamo madongo mag ng'ol ng'ado e wi leche, kendo giketogi e lit maduong', ma ok rum kendo ma ng'ich. Kaachiel gi ng'ol ma kamago, biro bedo maonge nyalo mar riembo En owuon malo. Ka ochung' gi lwete, ler mag kor ng'ato otho kendo ler ma ni e kind ng'ute ok nyal timo gimoro. Yamo nyalo donjo e obo, to ok nyal golo oko. Yesu kedo mondo oting're malo mondo oyud kata muya achiel matin. Gikone, muya mar carbon daioxide chokore e obo kod e remo kendo ng'olno weyo matin. Ka otiyo gi spasm, onyalo riembore malo mondo ogol muya kendo okel oksijen ma miyo ngima. Maonge kiawa ni en e kindego ma ne owachoe weche machuok abiriyo ma ne ondiki:

Mokwongo, "Wuoro, we negi kethogi nikech ok ging'eyo gima gitimo."

Mar ariyo, ne jakuo ma noloko chunye, "Kawuono ibiro bedo koda e Paradiso."

Mar adek, ka oneno piny Johana ma ne en nyathi matin ma ne oluor kendo ma ne opong' gi kuyo -- Jaote ma ohero -- nowacho ni, "Neno min-gi." Kae, ka oneno min-gi Maria, "Miyo, ne wuoyi."

Kok mar ang'wen en mar chakruok mar Zaburi mar 22, "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyo iweya?"

Seche mag lit ma onge giko, ng'injo mag ng'injo, ng'injo ma ng'injo ng'injo, ng'injo ma ng'injo e kind ng'injo, lit ma wang'o kama tishu ng'injo e ng'ute ma ne otur. Owuotho malo kendo piny e wi yien ma ng'ich ma ng'ado bura kuom seche mang'eny mag lit ma onge giko, ng'wech mag ng'wech, ng'wech ma ng'ado ng'ut, ng'wech ma ng'ado ng'ut. Bang'e, lit machielo chakore: lit marach ahinya ma ng'ato nyalo ng'ado e kor ng'ato ka perikardium pong'o mos mos gi serum kendo ochako ng'ado chuny ng'ato.

Ng'ato paro kendo Zaburi mar 22, ndiko mar 14: "Abolo oko kaka pi, kendo choke duto osewuok oko; chunya chalo gi ng'injo; oseyudo ng'injo e kind ichna."

Koro koro chiegni tieko. Gik ma ng'ato nyalo ng'ado e tishu osechopo e rang'iny mapek ahinya; chuny ma oting'o ng'ato temo matek mondo opong' remo mapek, mapek kendo ma ok ng'ich e del; ng'injo ma oyudo masira timo kinda maduong' mar ng'injo e yamo matindo tindo. Tishu ma ng'ato osebedo ka ng'iyi gi pi e del, oro gik mathoth ma nyalo miyo ng'ato obed gi gombo mar timo gik moko e obwongo.

Yesu oting'o koko mare mar abich ni, "An gi riyo kaachiel."

Ng'ato paro ndiko machielo ma ne owuok e Zaburi mar 22 ma ne owacho ni: "Tekona otwo kaka ng'injo mar ng'injo, kendo dhoga omoko gi lakna, kendo ikelo e buru mar tho."

Sponj ma oting'o posca, divai ma ng'ich kendo ma ng'ich ma en gima jolweny mag Rumi madho ahinya, iting'o nyaka e dhoge. Nenore ni ok okaw kata gimoro kuom gik ma ng'we ng'ar. Nyalo bedo ni ringre Yesu koro ni e gik ma ok owinjore, kendo onyalo winjo ka ng'ich mar tho ng'ado e ringrene. Fwenyo ma kamano kelo weche mage mar auchiel ma wacho ni "Oserumo."

Tich mare mar chiwo ng'uono sani oserumo. Gikone Oyiero tho. Kuom ng'wech achiel mogik mar teko, oting'o kendo tiende ma owang' e wi msuma, oloso tiende, ogolo muya matut, kendo ogolo koko mare mar abiriyo kendo mogik, "Wuoro! E lweteni aketo chunya."

Gik mamoko ing'eyo. Mondo kik Sabato oket ler, Jo-Yahudi ne okwayo ni oor jogo ma ne oyang'gi kum kendo ogolgi e wi yath. Yo ma ne ji mang'eny tiyogo mar tieko ng'ado ng'ato e musalaba ne en kuom ketho ng'ato e musalaba, ma en ketho choke mag tiende. Mano ne geng'o ng'at ma ne otimne marachno mondo kik odhi nyime gi riembore malo; omiyo, ng'wechno ne ok nyal weyo kuom leche mag kor kendo ne ng'ato oyudo ng'ol mapiyo. Tiende jokuo ariyogo ne otur, to ka jolwenygo nobiro ir Yesu ne gineno ni mano ne ok owinjore.

Nenore ni mondo obed gi adier nyadiriyo mar tho, jalwenyno notiyo gi ligangla mare e kind ng'ut mar abich, kendo nodhi malo kokalo e ng'ut ng'ato kendo nodonjo e adundo. Ayanga mar 34 mar sula mar 19 mar Injili kaluwore gi Johana Maler wacho ni: "To mapiyo remo kod pi nowuok." Mano nyiso ni, ne nitie ng'wech mar pi ma ne owuok e sanduku ma ne orumo chuny, ma miyo ng'ato neno bang' tho ni Ruoth marwa ne ok otho kaka tho ma pile pile ma ne otho e wi yath kuom ng'ado muya, to ne otho nikech chuny ma ne otur (chuny ma ne otur) nikech ng'ur kendo ng'ado chuny nikech pi ma ne ni e perikardium.

Omiyo wasebedo gi ng'eyo marwa -- moriwo nyaka neno moting'o weche thieth -- mar ranyisi mar richo ma dhano osenyiso ne Dhano kod ne Nyasaye. Obedo gima lich ahinya neno, kendo mathoth molooyo kaka ne onyalo weyo wabedo gi paro ma ok kare kendo wabedo gi paro mang'eny. Wanyalo bedo gi mor maduong' ahinya ni wan gi luwo maduong' e ng'uono ma onge giko ma Nyasaye nyiso dhano. Ne owuok kuom -- "Laktar Mochiwo Neno e wi ng'ado yath, Dr.

Daudi nonyiso wachno e yo ma kamano "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyo iweya? Ang'o momiyo in mabor ahinya gi warruokna, mabor ahinya gi weche mag ywak mara? ... To an ng'at ma ng'ich kendo ok ng'ato, ma ji ng'adona bura kendo ji ng'adona bura.ORD; we mondo LORDrese. We mondo orese, nikech omor kode. ... Abolo oko kaka pi, kendo choke duto osewuok oko. Chunya oselokore obedo wax; osebedo ka ng'injo e iya. Tekona otwo kaka ng'injo, kendo dhoga omoko e wi dhoga; uketo e buru mar tho. Gwogi oserumora; ng'eny joma richo oserumora, gisegoyo lwete kod tienda. Anyalo kwano choke duto; ji ng'iyoga kendo ng'iyoga gi mor. Gipogo lewni maga e kindgi kendo gibolo ombulu kuom lewni maga. ... Giko duto mag piny biro paro kendo lokore ir L .ORD, kendo dho ut duto mag pinje biro rwakruok e nyime, nikech loch en mar Ruoth Nyasaye .ORDkendo otelo ne pinje mamoko. Jomanigi mwandu duto mag piny biro timo nyasi kendo lamo; jogo duto ma dhi piny e buru biro rwakruok e nyime — jogo ma .

ok nyal ritogi giwegi mondo gibed mangima. Nyithindgi biro tiyone; jodongo mabiro bang'e ibiro nyisogi wach Ruoth. Gibiro lando tim makare mare ne oganda ma pok onyuol — nikech en ema osetimo kamano." (Zaburi 22:1-8; 14-18; 27-31)

Musalaba en Diere

Ne en odiechieng' Jumapil odhiambo madirom saa 9:00 ma ne ochakoe. Ne dhi rumo saa adek e odhiambono. Ang'o ma inyalo timo e seche auchiel? E pinywa ma sani, ma niggi teknoloji ma malo, inyalo oro e-mail e piny mangima kendo inyalo yudo mtoka kendo wuotho mairo 300 kata mokalo. Inyalo ng'ado ndege kendo wuok e giko mar pinyo nyaka e giko machielo. Nitie gik mang'eny ma inyalo timo e seche auchiel. To odiechieng'no ne otimore higni mokalo 2,000 mosekalo.

Ang'o ma ji notimo e seche auchielgo? Nyalo bedo ni mana kaka odiechieng' moro amora, japur moro nochung' kendo nochako ng'ado puothe nikech ne en kinde ng'ich kendo ne ochopo e kinde mar pidho. Miyo moro ma ne tiyo e ot ma an gadier ni nochung' kendo nochako bedo gi tije mag ot ma pile ka pile. Jauso moro noyawo duka mare, kendo ne otimo ohala mapek e odiechieng'no kuom seche auchiel, ka oikre ne Sabato kod giko juma mar Paska. Inyalo timo gik mang'eny e seche auchiel. To gik moko duto ma ne otimre e Yerusalem e seche auchielgo, kendo kuom wachno, gik moko duto ma ne otimre e piny mangima e odiechieng'no duto ka oriw, ne gin gik ma ok nen maber ka iporo gi gik ma ne itimo e wi got miluongo ni, "Kalvari." Ne igoyo ng'at moro e musalaba, ng'at makende ahinya ma ne ogoye e musalaba mar Jo-Rumi. Ne en achiel kuom msalaba adek ma ne ochung' e odiechieng'no, ma ne en msalaba ma diere.

Owendo ma ne obiro e Yerusalem e odiechieng'no ne nyalo bedo ni ne oneno msalaba, noting'o wiye kendo paro ni, "Oh, achiel kuom nek ma kelo lit to dwarore mondo orit kuwe kendo orit bura makare." Jolweny mag Jo-Rumi ma ne omiye tichno ne ong'eyo mana matin kuom jalos bao ma rawera ma ne ok ong'ere ma ne ok oyie kwayo kata ng'ur kata ng'ur. Ne ok gin gi paro ni ng'atni ma ne ochung' e wi yathno ne nyalo bedo gimoro machielo mak mana Ja-Nazaret kende.

Oh, to gik moko ma ne ok ong'eyo ne ochako timore. Mokwongo, ne nitie mudho, mudho ma ne ng'ich molooyo ng'ich mar chieng'. Polo ne niggi mudho ma lich kendo ma chal gi mar mach ma ok tho. Ochalo mana ka Nyasaye, Wuoro, noloko wang'e piny, kata mondo ogol pi wang'e. Bang'e, ne nitie yiengni piny ma Mathayo nyisowa. Rumbuok moro ma ok ong'ere ma ne wuok e ich piny owuon ne omiyo kitego opogore. Jogo ma ne otwe e liel ne ogol oko mar tho ma ne omakogi. Ripot ne olandore e alwora duto mar Yerusalem .

kuom ringre dhano ma ne oseiki ma ne wuotho gadier e yore; onge kiawa ni jogo ma ne ohero ne onenogi kendo ne owuoyo kodgi.

Oboke, ma en ng'injo maduong' ma ne ni e hekalu ma ne opogo kama maler gi "Kamaler Mogik," ne dhi ng'injo. Kabedo ma mana dichiel e higa kaka Jadolo Maduong' ne kawoe remo mar nyarombo ma ongee ng'ukni mondo owiye e wi kombe mar ng'uono mondo otim ng'uono, ma en misango ne oganda duto. Katenno ne borne romo fut 40 kendo ne en gi pek mar tani mang'eny. To ei seche auchielgo, ng'ato, gimoro, e yo moro noyiecho ng'injo maduong'no kowuok malo nyaka piny mana kaka lwete ariyo madongo ne ng'adoe. Mana kaka Nyasaye maduong' mar piny mangima ne wacho ni, jadolo maduong' osedonjo e Kamaler Mogik e okang' mogik, ma en Odiechieng' mogik mar Chiwruok. Ok bi dwarore ni odonj kuno kendo.

Omiyo, odiechieng'no ne ok en odiechieng' Jumapil ma kawaida. Yerusalem ne omaki e ng'wech mar gik ma ne ok onyal winjo tiendgi. Ji ne ochako bedo gi wuoro kaka ne gineno gik moko kendo kaka ne giwinjo gik mamoko. Be nyalo bedo kamano? Be nyalo bedo kamano? Ooyo! Ne ok nyal bedo kamano. Ng'atno mar Nazaret nyalo bedo gimoro ma ok en mana ng'at, gimoro ma ok en mana ng'at ma loso bao ma ne odak e Nazaret, kata gimoro ma ok en jaote. Chiegni ni inyalo winjo kaka oganda duto paro. Kuom adier, ne giwuoyo kuom wachno kuom odiechienge mang'eny kendo odiechienge mang'eny.

Be iparo Pentekost? Be iparo kaka ji 3,000 ne obatise e odiechieng' achiel? Be isepenjori kaka ji 3,000 ne obatise e odiechieng' achiel? Ne ok en mana teko mar lendo achiel kende. Ibiro neno gima ne otimore e Yerusalem e odiechieng'no ne en mana gik ma ji duto ne wuoyoe kuom jumbe abiriyo. Ang'o ma gik ma ne ok ong'erego duto ne nyiso? Kae Petro e Odiechieng' Pentekostno, ka Roho omiye roho, noyawo ranyisi. Ne owacho ni, "Mano ne en Wuod Nyasaye ma ne ni e musalabano." Mano e momiyo ne otimore.

Be isegachung' mondo ipar kaka en gima duong' ahinya e historia mar dhano? Kinde duto ipimo gi en. Buku duto, ma en Muma, gin weche ma iye. Historia duto mag Singruok Machon nyiso ni en kit gik ma biro timore. Koro type en ng'at, kama, kata gimoro e din mar Jo-Hibrania ma nyiso kata ma geno ng'ato, kama kata gimoro e Singruok Manyien. Kowuok e yo machielo, ne en ranyisi ma ne ni kuno ma nyiso kata ma geno gimoro kae. Kuom wacho adier, Singruok Machon opong' gi tipo mabeyo. Ka ikawo thuolo mar neno kendo winjogi, mano konyi mondo iket kanyachiel gik madongo ma Nyasaye omiyo kendo inyalo neno ni wachno en mana achiel kuom kinde duto ma osekalo, ma nyiso giko maromre ahinya.

Gik mabeyo ahinya e Singruok Machon gin gik ma nyiso gik ma ne dhi timore e wi yath mar ng'anjo. Be iparo nyasi mar Paska mokwongo? Ka ng'ich mar tuwo mar tho mar wuoyi mokwongo ne ng'anjo e piny Misri, en adier ni ne en ranyisi mar ng'ich ma ne dhi bedo e odiechieng' Jumapilno mana kaka ne onego Nyarombo e udi ka udi mag Jo-Hibrania e otienono mondo malaika mar tho okalo, kendo oweyo joodno maonge hinyruok. Ne oketo okang' mar kinde ma Nyarombo madier, Nyarombo mar Nyasaye, ne dhi negogo ka oyiene tho mondo okalo dhano kendo.

Kata ere kaka Sanduku mar Singruokno, Sanduku mar Singruok ma ok ong'ere ma ne onyisowa e Wuok 25 e Got Sinai? Be iparo nying' ma ne oumo Sanduku mar Singruok? Ne iluongo ni, "Kombe mag Ng'uono." E "Kombe mag Ng'uono"no dichiel e higa, jadlolo maduong' ne donjo e Kamaler Mogik gi remo mar nyarombo maongee ng'ukni kendo ne oumo remo matin e wi Kombe mar Ng'uono mondo richo ogol oko. To ne en e musalaba kama ne oketie kombe mag ng'uono madier kendo kama ne ok oumo mana remo mar misango malong'o, to ne oumo ma ne dhi golo richo duto kuom kinde duto.

Kata ere kaka ne Jo-Israel ne osebedo ka ng'ur kendo ng'ur kendo timo richo kendo kendo Nyasaye nobologi e kind thuol ma nigi kwiri kendo ne gichako ng'ur kendo negi. Bang'e, bang' lamo, Musa noloso thuol mar mula, nokete e wi yien kendo noting'o malo. Thieth ma ne giyudo kuom tho ma ne gin-go ne en mar nono kendo ji duto ne nyalo yudo. Kata kamano, ne nyaka gikaw okang' moro e wi gik ma ne gitimo. Ne nyaka girang' kuome mondo gibed mangima. To kuom timo kamano ne ok giyudo thieth nikech ne en mar nono ne ji duto. Ka gineno thuol mar mula ne ok gitiyo to ne gikawo okang' mondo gibed mangima. (Kwan 21) Yesu nowacho e Johana 3, mana kaka thuol mar mulano, "Ka ating'a malo, abiro ywayo ji duto ira." Anyalo miyou dozen ariyo mamoko, to Singruok Machon chalo gi ranyisi maduong' ma nigi asere ma wacho ni, "Yo maeni dhi e musalaba. Yo maeni dhi e musalaba."

Bang'e ka Yesu nobiro, nodak nikech mano. Ne odak nikech musalaba.

Chakre kinde ma ne pod en nyathi, msalaba ne oketo tipo mare e nyime. Chakre odiechieng' ma ne obiro e pinyini e Betlehem kama ne onge ot ma ne odakgo. Ne owacho e kindeno ni, "Onge kama inyalo dak e pinyini. Ok ibi yudo kama inyalo dak kae. Ibiro kwedi kendo kata ibiro goye e musalaba."

Injili ondikonwa weche mopogore opogore ma ok okalo apar gi ariyo ma nyiso kaka Yesu nowuoyo kuom tho mare owuon. Aparo kuom Matayo 16 ka en kaachiel gi jopuonjre ne gin gi R & R (yueyo kod yweyo) matin e Kaisaria, Filipi. Yesu nopenjogi niya, "Uparo ni an ng'a?" Bang' ka ne gisegolo paro, weche ma ne giwacho e yo, Petro nene onene kendo nowacho ni, "In Kristo, in Wuod Nyasaye Machiwo." Yesu nowacho ni, "Imor, Simon wuod Yona, nikech .

ring'ó kod remo ok onyisou wachni, to Wuora ma ni polo." Yesu ong'eyo sani ni chwo ma ne dhi dhi nyime gi gima ne dhi tho nikech ne ochako winjo tiend wachno. Ndiko 21 wacho ni, mapiyo, chakre e kindeno, Yesu nochako lero ne jopuonjrene kaka onego odhi e Yerusalem kendo oyud masira mang'eny. mar Chik; ni nyaka onege kendo e odiechieng' mar adek, ochier mondo ochier.

Ne owacho wach machal kamano e Matayo 17, 20, 21. E Matayo 26 e kindeno .*Chiemb Midhiambo Mogik*, Ne owachonegi kendo ni, "Abiro nega." E seche machuokgo bang' mano e puoth Getsemane, ne oling' piny e wang'e kendo nopenjo ka nitie yo machielo, nong'eyo ni en nikech giko ma kamano ema ne onyuolee. Musalaba ne en gima Yesu nobirogo kae, kendo kinde duto nong'eyo mano.

Sigana Manyien duto nyiso wachno. Paulo nowacho kama, "Jo-Yahudi dwaro ranyisi mag hono, to Jo-Grik dwaro riekó, to wan walando Kristo ma ne otho e yath: en gino ma nyalo ketho Jo-Yahudi, to Jo-Yahudi en fuwo." (1 Jokorintho 1:22, 23) "Nimar ne aneno ni ok abi ng'eyo gimoro ka an kodu mak mana Yesu Kristo kod ng'at ma ne ogoye e musalaba." (1 Jokorintho 2:2) "Ok onego abed gi nyadhi mak mana kuom musalaba mar Ruoth Yesu Kristo." (Jo-Galatia 6:14) Be ineno weche adekgo? Paulo nowacho ni, "Gima ang'eyo en mana Kristo ma ne ogoye e musalaba." Bang'e nowacho ni "Gima alando en Kristo ma ne otho e musalaba." (1 Jokorintho 1:23) "Gima amorgo en mana musalaba mar Kristo, Yesu ma ne otho e musalaba." (Jo-Galatia 6:14) "Ne an, dak en Kristo, to tho en ber" nikech ne ogoye e musalaba. (Jo-Filipi 1:21)

Jowete, udhi e Muma, Singruok Manyien, lendo ka lendo ma Paulo kata Petro olando ubiro neno, lendo moro ka moro kuomgi ne oketo pachgi kuom Goro Yesu e Musalaba kod Chier. Omiyo kata obedo ni en Singruok Machon, Singruok Manyien kata Muma duto, msalaba en gima duong' ahinya.

Higni mokalo e lweny mar nam mar piny Ingesa e meli maggi madongo mag ng'ado nam ne giloso ng'injo ma bulu nyaka e diere mar ng'injo ma ne ibiro tiyogo mar ting'ó ng'injo maduong' nikech ne gidwaro ni ng'injono obed ma ng'ato nyalo ng'eyo mopogore. Kapo ni ne dwarore ni giting'e malo e kinde ma nitie gimoro ma nyalo kelo hinyruok, mondo giring' ne wasiki kata mondo kik gjyud yamo mager, ne gidwaro ng'injo ma ne nigi ng'injo ma bulu ma ne dhi ng'injo e kindgi chuth. Musalaba onego obed kamano. Kinde duto nenore kendo kinde duto ng'ato nyalo yudo. En gima duong', ok mana e bugni kende, to bende e ngima owuon. Owinjore obed e kind gik moko duto ma watimo; ng'eny mar kit ngima marwa, ng'eny mar ngima marwa mar ot, ng'eny mar ngima mar tich kod ngima mar skul. Kapo ni watero Yesu kod musalaba mare oko mar diere, wabiro wito gik moko duto.

Be iseneno gik ma ondik e wi gik ma ondiki ni, "Kebo mar Rieko Oiki Kae?" Mano e gima weche mag musalaba nyiso. Ibiro e achiel kuom wechego, igolo piny kendo nitie teko kuno—ma en gino duto ma kelo teko e ngima wa ka wabiro mana kawo thuolo mar winjo tiend wachno. Mogik mar Yesu

weche ne gin "Osetieko." (Johana 19:30) Ang'o ma osetieko? Paro mar Nyasaye mar warruok kuom dhano duto oserumo. Luoro ma dhano nigo kuom tho oserumo. Teko mar bedo gi ketho oserumo. Gik ma ok ong'ere ma biro timore kiny oserumo.

Gik ma luwogi e sula ma kawuono biro wuoyo ahinya kuom weche abiriyo ma ok nyal yie ma Wuod Nyasaye nowacho ka en e ringruok mar dhano. Ok ang'eyo kuomi, to kuoma, onge gima ne nyalo kelo mijing'o ahinya e ranyisi duto mar drama mar Nyasaye ma waluongo ni msalaba molooyo weche abiriyo ma Yesu nowacho. Ang'o ma ibiro wacho ka in e yo ma ibiro thogo? Ka dine en kum ma ng'ato nyalo ng'adone bura mogik kaka Yesu ne oyudo, to ibiro bedo gi chir mar wacho ang'o ka in ng'at ma ng'adone bura e wi yath?

Yesu noyiero maber weche ma ne obiro wacho e wi yathno. Ne ok gin weche ma ne owach mana gi ng'at moro ma ne otho nikech yie mare. Ne gin weche ma ne owach gi Nyasaye owuon gi gombo mondo omiwa gik moko ma ne nyalo konyowa ng'eyo tiend yath ma ne ochung'ne ng'atno ma ne ok nyal ng'ere.

1.Wuoro, wenegi kethogi nikech ok ging'eyo gima gitimo .(Luka 23:34)

Mago gin weche mag weyo ne ji richogi. Ne jowinjogo ma ne ni machiegni, to ne odhi mabor molooyogi.

2.Kawuono ibiro bedo koda e polo .(Luka 23:42, 43)

Yesu nolokore ne jakuono kendo nowacho weche mag yie ne jaketho ma ji duto ong'eyo, ng'at mogik e piny ma ibiro paro ni owinjore obed e paradiso e odiechieng'no. Ng'at moro, ma ne ok chal gi Yesu, ne nitie nikech ketho ma ne otimo.

3.Miyo ma jahera, kae wuoyi mari, kendo ne japuonjre (Johana), **.Mae en minu.** (Johana 19:25)

Weche mag kweyo chuny, kata e kind lit mare, weche mabeyo mag kweyo chuny.

4.Nyasayena, Nyasayena, ang'o momiyu iweya?

(Matayo 27:46)

Ang'o ma wechego nyiso? Weche mag pogruok, pogruok marach ahinya to pogruok ma ne nyaka timre kapo ni wabiro dak nyaka chieng'.

5. **Awinja riyo kaachiel** (Johana 19:28)

Weche mag dhano nyisowa ni Yesu ne ok en ng'at moro ma ng'iyu gik moko, ne en mana kaka in kod an. Ne owinjo lit, ne en gi riyo kaachiel, ne en gi kech kendo ne ong'eyo lit ma ne wan-go.

6. **Osetieko.** (Johana 19:30)

Weche mag loch. Weche madongo moloyo ma ne osehacho.

7. **E lweti ema aketo chunya** (Luka 42:36)

Weche madongo mag chiwruok mogik.

Musalaba en chuny yie marwa. En gima duong' ahinya e gima wachung'ne. En mana gimomiyo wanyalo chokore kaka oganda mar yie.

Ne aringo gi ranyisi moro mar ndalogi e juma ni ma aluor ni nyiso chal mar ji mang'eny ahinya, kendo kuom wachno, kanisa mang'eny ahinya. Misa no wuoyo kuom kanisa moro ma ne ogero ot manyien chuth. Ne gitimo maber ahinya kendo bang' kar migao ne giloso oboke ma ne wacho ni, "Walando Kristo ma ne otho e musalaba." Kae piny e kona ma piny ne giketo yien matin ma ne oting'o e pong', achiel kuom yien mag mzabibu ma ne dhi ng'iel ma ne dhi bedo kaka dhi malo e wi ohinga mondo otimgo gik ma itiyogo e loso gik moko. Ka kinde ne dhi, yiend mzabibu nochako dongo kendo kaka ne odongo, kanyakla nochako bedo mayom. Bang' kinde, ne oumo wach mogikno ni "ogoye e musalaba." Okang' ma ne nyalo somore mar ranyisino ne onyiso mana ni, "Walando Kristo" en adier ni ok en mana musalaba mana Yesu maber ma ne ohero ji ma ne nyiso ng'uono kuom dwaro duto. To yien mar mzabibu ne dhi nyime dongo kendo kanyakla ne dhi nyime bedo mayom kendo bang' kinde, mana weche ma wacho ni, "Walando," ema ne nyiso. Bang'e ne gisebedo mana ka wigi owil gi Kristo. Paro duto ne en injili mar dhano, din mar dhano ma dwoko dwaro mag dhano, ma manyo dwoko moro amora, to ok en msalaba. Gikone yien mar mzabibu ne odhi nyime dongo nyaka gima ne odong' ne en wach ma wacho ni, "Wan." Ne alamo Nyasaye ni e ngima marwa, pod walando Kristo ma ne otho e musalaba.

Ka ipenjori kaka musalaba ni e diere mar ngimani owuon, duok penjo adek gi e chunyi sani.

1. **Bende msalaba miyo ibedo gi gombo mar goyo erokamano?** Be ipodho piny e nyim mano kendo idwoko erokamano ne Nyasaye kuom adier owuon ni dhoudi mag polo oyabere nikech mano?

2. Bende msalaba goloi kuom bedo gi ketho? Kata be iting'o ng'injo ma opong' gi sanduku; ok oketo kethono e wi yath mondo otim tich ma ne oketne mondo otim?

3. Bende msalaba miyo iweyo Nyasaye pile ka pile? —Be itho e msalaba mari iwuon kendo iweyo Kristo odak ei?

Kapo ni ok inyal dwoko penjo adekgo sani maber kaka idwaro, an gi geno kendo alamo ni nyaka chop wabiro tieko puonjruokni, ngimani oselokore ..1250 - tarik 18 dwe mar ariyo higa mar 1996

Wuoro, Wenegi

Ne osechung' msalaba, ring'o ne osewang', ochung' gi ng'injo e lwete, kendo Yesu ne otiyo matek kuom muya ka muya. Ne onge ng'injo moro amora e ringre ma ne ok wang'. Wang'e ne ng'ich nikech remo kod ng'ich ma ne oriwre. Jogo duto ma ne opuonjo kuom higni adek ne osedhi; osiepe moko manok kende ema ne ochung' kanyo e tiend yath mar ng'anjo. Oh, to jogo ma ne ng'ado bura kod jogo ma ne ng'ado bura, ne gin kuno; ne gigoyo nduru niya "Bi piny, Ruoth mar Jo-Yahudi. Ha! Jawar moro! Ne oreso jomoko, ang'o momiyo ok onyal reso en owuon?" Kokalo kuom wang' ma ne ok nen maber, Yesu nene oneno piny e kind oganda ma ne ng'urno; kendo ne oweyo wang'e odhi e polo kendo ne otimo lamo machuok; "Wuoro, agoyo mos, nikech ok ging'eyo gima gitimo."

Wachna, hera ma kamano wuok kanye? Be inyalo lerona kama gino ma kelo weche mag weche mag ng'uono wuokie? Pog wachno gi wan. Wabedo gi chir sama ng'ato ochung'nwa e trafik kata ka ng'ato odonjo e gari marwa mar gik ma wadhi ng'iewo kata ka nyithindo ok oikruok e kinde. Ne ane Yesu. "Wuoro, wenegi richogi, nikech ok ging'eyo gima gitimo."

Ng'ano ma ne dhi kwedo Yesu ka ne en gi wach achiel matin mar paro kuome owuon? Nyalo bedo ni owacho ni, "An ongee ketho, to ang'o mabiro timore kuom ratiro ma an-go?" Kata kata wach mar ng'ado bura ni, "Adier, ibiro bedo gi ng'uono" ne dhi bedo mowinjore. Onge, e kinde ma ne en gi lit ahinya kendo e kinde ma ne ochung' machiegni gi Wuon mare e okang' mokwongo e kinde ma nyaka chieng', ne oparo kuom ng'a? Ne oparo richo mag ji ma ne oketo ng'injo mag inch auchiel e lwete kendo ma ne obolo ng'injo e wang'e.

Wachna, en hera ma kamano? Bende owuok kanye? Ibiro bedo gi keny ma kamano ka in gi hera ma kamano ma dwaro kod gombo mag ng'at machielo ng'ado bura chuth moloyo mari? Be wabiro bedo Jokristo ma kamano ka wan gi hera ma kamano e kindwa? Wabedo gi ich wang' ahinya kuom gik ma ok owinjore, to mopogore, Yesu, e kinde tho ma lit ahinya, ma ok owinjore kendo ma ok owinjore ma ng'ato nyalo paro, nolamo kama, "Wuoro, wenegi richogi, nikech ok ging'eyo gima gitimo." Lamo machuokno, to ma mulo chunywa, ondik kuomwa e Luka 23:34 . En wach mokwongo kuom weche abiriyo ma ne ondik e dhok mar Yesu ka ne ochung' e wi yathno.

Weche abiriyogi ok gin mana weche abiriyo kende. Gichalo gi tab kata otas mag index ma ni e buk maduong' mar ndiko, gin mana wach achiel kata ariyo, to bang'e nitie weche mang'eny ma rito mondo ng'ato ong'e. Gik ma ondik e wi yath gin kaka ranyisi ma wacho ni, "Kebo mar Teko Oiki Kae." Ka dine inyalo ng'ado piny matin kende, dine iyudo teko ma ok nyal paroni ma rito ngimani. Weche ma wuok e musalaba nyiso e yo machuok ni Yesu en ng'a. Ka inyalo winjogi maber, ibiro winjo tiend gik moko duto ma ne owacho kod gik moko duto ma ne otimo.

Wach maduong'ie moloyo ma musalaba nyiso en .**Ng'uono**, "Wuoro, wenegi richogi, nikech ok ging'eyo gima gitimo." Kamano, ne olamo ne jogo ma ne oketo ng'injo e lwete kendo ma ne otelo ne bura ma ne ok owinjore gi chik, to ne olamo mana kaka jogo ma barua mar dho Hibrania nowacho ni ne dhi goye e musalaba kendo.

Ne awinjo wach moro mar jowete ariyo ma ne ni e yie ma ne ni oko e nam kendo yie nodhi piny, to ne ginyalo tiyo matek mondo gidhi e wi yie ma ne rito ngima kendo ne giwuotho kuom seche moko kapok okawogi gi jorit mag nam. Achiel kuom jogo ariyo ma ne ni e yie mar resruokno ne omor ahinya. Ne en mana ka omiyo jatend yie erokamano, kendo ne omako lwete ng'ato ka ng'ato ma ne ni e yie. Ne owacho kama: "Adwokoni erokamano, adwokoni erokamano, adwokoni erokamano." Ng'at machielono ne en ng'at ma ok ng'ur. Ne owacho ni, "Kare, ing'eyo Tom, kik itim gimoro maduong' kamano kuom wachno." Ka ne gichopo e dho nam, jalo ma ne ondiko weche ne ni kanyo kendo ne openjo penjo ng'atno mokwongo kendo ne ywak gi pi wang' mag erokamano. Ng'at machielono ne ok dwar ni otimne penjo. Jalo ma ne ndiko wechego nene oneno ng'at mokwongono kendo nopenje ni, "En ang'o ma otimore gi osiepni?" Kendo nowacho ni, "Be, mondo awachnu adier, oparo ni nonyalo wuok oko owuon."

En gima ber ok en kamano, ka iparo ni inyalo wuok oko iwuon to ok ires gadier? Aparo ni ranyisi mokwongo mar Jakristo madier, ng'at ma olokore gadier ne Kristo, en ng'at ma ong'eyo ni ne en "ng'at ma osedhi," ng'at ma wuoyo kendo timo e yo ma wacho ni, "Ne an e yo ma dhi piny, ne akawo lith lweta mar adek, kendo ne adhi ng'injo e richo mara.

Gima lit en ni, e pinyini duto kod e piny mangima nitie ji gana gi gana ma obet e kombe, ma nigi ng'iyoy kendo ma nigi nyadhi. Ne ok ginyal wachone gi dwol maduong', to e chunyi ne giparo ni, "Atimo maber ahinya ka awuon. Atiyo gi yie maber ahinya." Ne gineno jomamoko duto ma ok obet e kombego ka giparo ni, "An ng'at maber ahinya, pok anego ng'ato, pok anyal goyo ng'ato, ok akwedo, ok amadh ndawa, ok achamo, ok aringo gi jogo ma timo kamano." Gibedo mana gi mor kuom kaka ginyalo riembo yie margi maber ka gin kendgi.

Anyalo penjo penjo ariyo ne ng'ato ang'ata kendo ng'eyo gik mang'eny ahinya e wi theology margi, ng'eyo gik mang'eny e wi gima giparo kuom Yesu kod kuom gik moko duto mag roho.

1. "Be ibiro dhi e polo?" Gibiro wacho ni, "Ee, ok, kata kamoro e diere—ok ang'eyo adier, geno kamano, ok ang'eyo," gima kamano. Inyalo yudo gik mang'eny.
2. Ne jogo ma dwoko ni ee, "ibiro chopo kuno nade?" Gima aseyudo kuom kinde mokalo 50 kuom mia achiel ma asepenjo penjono, duoko mokwongo en niya: "Eyo, asebedo maber mana kaka ji mang'eny ma ang'eyo." Ing'eyo gima giwacho: "Ating'o yie matek." Pog wachno gi Jaote Paulo ma ne owacho ni an e jatend joketho. O ng'at marach ahinya, ma biro resona kuom ringruok mar thoni."

Paulo nowacho kamano nikech ne ong'eyo weche mag weyo ne ji richo. Ne owach kuom Paulo ni ne ong'eyo mana gik ariyo: Ne ong'eyo ni olalo, kendo nong'eyo ni osewar. Ka isomo barupe mage, ng'eyo mare biro kokalo kuom laini moro ka moro. Mano e gima Jakristo ka Jakristo madier ong'eyo, ong'eyo ni ne giselalo, ne gin gi geno matin kendo apoya nono ng'ato nobologi ng'injo mar ngima.

Par lamo mayot ma Yesu nowuoyogo ni, "Wuoro, wenegi richogi, nikech ging'eyo gima gitimo." Ang'o ma ng'uonono nyiso? Ere kaka wachno tudore gi in kod an? Ang'o ma gin kido ma en-go?

1.Ng'uono ma Yesu nochiwo kendo nolamo e wi yath omiye.

"Nimar chudo mar richo en tho, to mich mar Nyasaye en ngima mosiko kuom Kristo Yesu Ruodhwa." (Jo-Rumi 6:23) Be ne iwinjo pogruok ma ne nitie kuno? "Nimar chudo," mano e chudo, "en tho," mano e chudo mar richo "to mich mar Nyasaye en ngima mosiko kuom Kristo Yesu Ruodhwa." Gima mokwongo ma nyaka wapare kuom ng'uono ma Yesu nomiyo e wi yath kendo ma pod omiyo kowuok e od kom mar loch mar polo en ni en gima ok wayudi. Ng'wono mare, weche mag weche mag weche en mich.

We anyisi ranyisi mar wachno kendo anyisi gimomiyo mano en gima duong'. Par sani kendo iwe warruok, musalaba kata gik ma waneno ni gin mag roho, ma ochiw e yo ma ochung' tir, en mich mane ma nigi nengo maduong'ie molooyo e piny ma in-go sani? Mano en ang'o? Moko kuomu nyalo wacho ni en nyathi ma pok onyuol, mano e mich ma nigi nengo maduong'ie molooyo. Moko kuomu nyalo wacho ni joot ma nigi ngima maber, mano e mich ma nigi nengo maduong'ie molooyo. Ka ok oting'o warruok, hera mar chiega e mich maduong'ie molooyo ma an-go. To ka ne awacho ni, "Ing'eyo nyathina, isehera sani kuom higni 17 kendo agoyo erokamano ahinya kuom mano. Adwaro chuli kuom herano. Agombo ni dine an gi pesa mang'eny e lweta, to an gi dola madirom 1,700. Anyalo miyi dola madirom 100 e higa kuom hera duto ma isemiya nyaka sani. mondo otimre e budget marwa sani abiro chuli dola 25 mamoko e dwe achiel chakre kae nyaka chieng' kuom hera ma imiya Koro iparo ni ne dhi timo ang'o?

Omiyo, mokwongo, ne onyalo paro ni en wach ma ng'ato nyalo ng'ado. <Zepa> Mano nyiso ni ne obiro ng'ur, "Itimo ang'o—biro?" Kae to ka ne atiyo gi wachno kendo awacho ni, "Ok, ok, mae e gima adwaro timo gadier. Adwaro chuli kuom michno." Ne onena kaka ng'at ma onge ng'eyo chuth. Jowetena, mano en wach ma ok winjore nikech mich ok en gima inyalo nyiewo. Oken gima inyalo yudo. Ka inyalo, ok en mich; odoko chudo, chudo.

Som Jo-Rumi 6:23 kendo, "Nikech chudo..." chudo ochung'ne richo, en tho, "to mich mar Nyasaye en ngima mosiko kokalo kuom Yesu Kristo." Ne abedo gi bwok kuom kaka ji milionde mang'eny loko weche ariyogo. Giparo ni lalruok ma ginigo, tho mar roho ma gidhi thogo, en mana ng'anjo marach kata mana ng'anjo ma ng'anjo, ma ng'anjo mar Nyasaye ma ng'anjo kendo ni warruok ma gidhi bedogo, giyudo pile ka pile nikech kaka gin joma beyo. Ne giyudo ni en adier ni ne gilokore. Gima wayudo en hell kokalo kuom richo moro amora ma watimo. Michno en weche mag weche mag ng'uono.

Ang'o ma itimo ka iyudo mich? Iwacho ni, "Adwoko erokamano" kendo itimo gik ma nyiso erokamano. Ka michno medo bedo maduong', ibiro bedo gi thuolo malach kendo ibiro timo gik ma nyiso erokamano. Ka itemo chulo mich moro:

a. Iwuondo ng'at ma chiwo mich . Nyasaye ng'ado bura ka watemo chulo mich mar wecho nikech wamiyo ng'ato bedo ng'at ma ng'iewo. Wadwoko piny ng'atno nyaka obed karan ma uso mwandu. Watimo tim mar terruok kuom temo loko hera, kendo Nyasaye ok bi dwoko piny kamano. Odwoko matek kuom wachno kendo kinde duto otimo kamano. Kuom adier, mano e gima ne omiyo Yesu obedo gi mirima ahinya kuom Jo-Farisai. Ne giparo ni ne gichulo ne warruokgi. Ne gin ka giyudo pesa. Jomoko paro kamano e kindegi.

Nitie piny ma opogore ahinya e kind yudo kod chulo. Gima idwaro yudo en gima itiyu matek mondo ichop. Chiwruok en gimoro ma imiyo ng'ato. Wach mar ng'uono .

tiende en chulo gowi ma ng'ato ok nyal chulo en owuon. Yesu ne omiyo chiwo mar ng'uono. Nyasaye, Wuode, ong'eyo ni ok wanyal wuok e chandruok marwa wawegi. Omiyo, ne omiyore owuon kaka misango kendo e wi yathno ne okwayo kama: "Wuoro, wenegi richogi, nikech ok ging'eyo gima gitimo."

Oh, to chuny dhano, odwaro mana mondo oresre kuom yudo. Be ing'eyo gimomiyo? Nikech wadak e piny ma opong' gi richo ma ok ti kuom ng'uono, otiyo kuom yudo. Wang'eyo dwoko mag weche machon gi kata kamano, "Onge gima iluongo ni ang'o ma nono? Chiemo mar odhiambo?" kendo "Riekni namba achiel!" En adier ni, wan duto wang'eyo gigo, mano e yo ma piny tiyogo, omiyo wadwaro resowa wawegi kuom tijewa mabeyo. Penjo ma apenjo ng'ato ang'ata ma nigi riekni mag parono en ni, be dwarore ni otim tije mabeyo adi mondo oyud warruok? Kota en ang'o? Ang'o ma en rang'iny? Inyalo ng'ado bura ne ng'at ma omiyi michno sama itemo chulo michno.

b. Iloso winjruok mar ohala . Ka iwacho ni, "Kae, imiya gini, abiro miyi gini." Mano en loso, loso, ohala, loso ohala. Ka itemo chulo mich mar Nyasaye, idwoko piny winjruok mar Wuoro/ Nyathi nyaka winjruok mar jatend tich/jatich, kendo mano en gima tin ahinya gi gima Nyasaye dwaro.

We ane ane ranyisi moro. Dwe ka dwe, achulo pesa mar ng'iewo ot ne ng'at moro ma ni Chicago ma pok aneno. En kata en pok onena nyaka chop sani. Koro be wan gi winjruok? Ee. Be en gi paro ni an gi tuwo mar apendisit? Kata ka keny mara ochako bedo gi pek? Ooyo! Gima giparo kende en yudo margi. En osiep, to ok en osiep matut. Ondiki mana e oboke. Ka abiro e winjruok mar kontrak gi Nyasaye, "Kawuono abiro timo gini ma, in imiya polo," to koro atimo winjruok mar ohala gi Nyasaye. Odwaro bedo Wuoro, to ok jatend tija. Odwaro ni ohera kendo olose kendo oweya richona kaka wuoro ma ongee makosa. Mano e gima odwaro.

c. Ka itemo chulo mich moro, mano nyiso ni ok ing'eyo gima in iwuon . In mana ni ok in kod paro. Ne omiye ng'uono.

2. Ng'uono ma Yesu nokwayo kendo chiwo en ng'uono maduong' ahinya .

En gima radikal, ma okalo kiewo kendo ma ok ng'iyore. Michno en gik ma nyalo lokore ahinya. "Nimar Nyasaye nochueyo ng'at ma . ne onge richo ma ne onego obed richo nikech wan, mondo kuome wabed jo adier mag Nyasaye." (2 Jokorintho 5:21) Mano e ndiko ma ahero ahinya e Muma nikech mano nyiso gima musalaba en. en e 2 Jokorintho 5:21? Ing'eyo ni en ng'a. En Yesu, ok kamano? Wawach kendo ka waketo Yesu e loye. "Nimar Nyasaye noloso . Yesu ma ne onge richo ma ne onego obed richo nikech wan, mondo . kuom Yesu wanyalo bedo tim makare mar Nyasaye."

Kaka ranyisi, wabed ni ichung' e Bura chieng' moro. Nyasaye wacho ni "ne itimo richo adi?" Idwoko ka wich oting'ore piny, "Oh ok gin thoth. Ruoth." Owacho niya, "Be, pare matut ahinya." "Eyo, ne nitie kinde moro ma ne ok akonyo dhako ma ne ni e bath yo. Kae to ne nitie kinde machielo, ne ok amiyo wuonwa kod minwa luor kaka onego atim. Kendo ne ..." Ne owacho ni "Wek wane mana buge." Buku mar ngimani oyabere, opong' gi richo. Gik moko duto ma ne itimo kata ma ne iwacho ondiki kuno, timbegi mabeyo kaachiel gi richo magi. Adier ok idwar ni ng'ato onene. Mopogore, Yesu wuotho kendo ochung' machiegni kodi maler kendo ma rachar kaka baraf. Par ni Nyasaye noloso ng'at ma ongee richo mondo obed richo mondo .e iye , wanyalo bedo jo adier mag Nyasaye. Be idwaro ng'eyo Jakristo kaka ibiro nenore e nyim Wuoro e odiechieng' bura? Ka Yesu ok oselosi gi Rembe kendo oseloko ngimane gi ngimani, obiro bedo marach kendo ok ibi rwako. Ka Rembe oselosi kendo idong' e iye, Yesu biro chung' kanyo ka omako richo duto. En dwoko ma radikal.

3.Ng'uono oket chenro . .

Ne ok en gima otimore kata ma ok opar; en achiel kuom chenro ma nyaka chieng'. Ka ne pod adongo, ne awinjo . ranyisi ni notiyo gi gik mang'eny kuom musalaba. Nyalo bedo ni isewinjo wachno. Nyaono en mar ng'at moro ma ne tiyo kod mtoka ma ne itiyogo gi masin ma ne miyo gari mag mtoka nyalo ng'ado mtokano, to ne olokore e seche moko mondo meli onyalo kalo e aora ma ne ni piny. Odiechieng' moro ne oloko bridge, to apoya nono wach moro nobiro kendo ne owinjo ka gari mar ng'wech biro. Kendo ne dhi dwarore ni oter ng'wechno kendo e laini mondo jowuoth onyalo ng'ado mtokano kendo kik okethre. To chandruok ne en ni odiechieng'no ne okelo wuode matin ma ne ja higni adek e tich. Wuode ne osewuok kode kendo ne odwaro Junior kendo ne en piny e mekanis mar ng'wech, e giya owuon, wuoyi matinno ne tugo e giya kendo sani ka en mana dakika matin, ne onge thuolo mar dhi piny kendo kawo wuoyino kendo pod ne oloro ng'wech. Ne en gi yiero mar reso gari mar gari kod jowuoth mathoth kata bolo swich kendo ketho wuode. Ka ne en gi paro ma ok kare kuom yiero ma ne otimo, nobolo swichno piny. Nyasaye marwa nomiyo Wuode e wi yath mondo ji duto ma ne dhi biro ire oyud weche mag kethogi kendo yudo warruok.

Koro mano en ranyisi ma nigi teko, to nitie achiel kuom gik madongo ma ok owinjore kata matin. Ok en wach makare. Ne ka inyalo ng'eyo kama weche ma ok kare nitie. "Jo-Israel, winj wachni, Yesu ma Ja-Nazaret ne en ng'at ma Nyasaye noyie kuomu kuom hono, hono, kod ranyisi, ma Nyasaye notimo e kindwu kokalo kuome, kaka un uwegi ung'eyo. 2:22-23)

Ang'o ma en riekko mar ranyisi ma asewinjo e ngimana duto? En e ma. Musalaba, mopogore gi injinia ma ne obet malo e plant, musalaba ne ok en gima injinia moro mar kanisa notimo gi ng'wech ma ne oneno ka piny ng'ielre ma ok nyal geng'ore. Musalaba ne en achiel kuom gik ma ne ondiki e chenro mokwongo.

Puonjno ne ni e tich e dakika ma lak Hawa ne odonjo e olembeno. Ne en kuno kapok Yesu obiro e pinyini, ne onyuole kata ne ogoye e musalaba. Tipo mar yath ne chopo machiegni gi okang' ka okang' ma ne okawo.

Be isegachung' ka iparo ni Yesu e ma ne oketo ngima e kodhi ma ne odoko yien ma ne ibiro ng'adoe musalaba mare? Be Yesu e ma ne oketo chuma e piny ma ne ibiro ng'iewoe gik ma ne itiyogo? Yesu e ma ne oumo ngima e nyathi ma ne dhi yudo nyinge ni Judas e ich min mare, ng'ano ma ne dhi wuok oko kendo ng'iewo nyathino? (Jo-Kolosai 1:15-16)

Ne en ang'o ma ne itimo ka iloso chenro mar nego ng'ato? Ok ang'eyo, ok an gi paro moro amora, to ne ok en masira. Ang'eyo ni nong'eyo chakre chakruok ni yo achiel kende ma nyako mare nyalo rwakogo lewni marachar kendo dak nyaka chieng' e polo en ka en owuon otho nikech richo mage. Jowetena, ng'eyo ni ang'eyo maber gimomiyo ne nyalo ng'iyoy piny kowuok e musalabano ka ong'eyo kinde duto ni ne dhi ng'ado ng'wech kuno kendo wacho niya: "Wuoro, wenegi richogi, nikech ok ging'eyo gima gitimo." Ibiro neno hera ma ne omiyo lamono nowuok e od kom mar loch mar polo kama hera nigi chakruok mare owuon. Musalaba kod weche mag ng'uono ne ok gin gik ma ne otimore mana masira. Ne oketgi e chenro.

4. Ng'uono en gima dhi nyime.

Abiro nyisou wach moro ma kelo mor kuom lamo achiel ma Yesu notimo: "Wuoro, we ne . gi, nikech ok ging'eyo gima gitimo." Otiyo gi kinde ma ok oromo chuth mar wachno, ma nyiso gima otimre kendo e kinde mokalo. To e weche mamoko, loko mar wachno en ni Yesu ne osiko ka wacho kama, "Wuoro, wegichogi, nikech ok ging'eyo gima gitimo." Be inyalo neno kamano? "Wuoro, wenegi richogi, nikech ok ging'eyo gima gitimo."

En gima owinjore ahinya nikech kata obedo ni chiwruok mare ne en mana dichiel kendo nyaka chieng', weche mag ng'uono ma wuok kuom musalabano gin ma nyaka chieng'. Jo-Hibrania 9:26 wacho ni, "Ka wawuotho kaka Jokristo e lero kaka en e lero, to wan gi winjruok e kindwa, kendo remb Yesu golowa kuom richo duto." (1 Johana 1:7) Ahero wachno ni "duto", ok kamano? Wach matin, to en gi tiende mang'eny ahinya—olosowa kuom duto richo—duto richo marwa kapok wabiro ir Kristo e batiso, duto richo magwa bang' ka wawuotho e lero.

Bang' ndiko ariyo "Ka wafwenyo richo magwa, en ng'at ma ja adier kendo makare, kendo obiro weyo ne wan richo magwa kendo obiro golowa kuom gik ma ok kare duto." (1 Johana 1:9) Kae ndiko ariyo Johana wacho ni, "Nyithinda matindo, andikonu wechegi mondo kik utim richo. To ka ng'ato otimo richo ... wan gi Yesu Kristo,

(1 Johana 2:1) Adwaro ni une kaka Jakristo, ka wadwaro wuotho e hera kod dwaro mar Yesu, to ok e kwedo dwaro mare, ka wadongo richo, watemo weyo richo e ot moro mabor gi Nyasaye, to kar mano, wadhi nyime gi ng'ado bura e wang' ji duto. bedo maler pile ka pile mondo wabed maler kendo wabed ma rachar Bang'e Nyasaye oyiena donjo.

5.Ng'uono en ranyisi maber, en ranyisi ma nyaka iluw.. Yesu miyowa teko mar weyo ne jomamoko ma ni machiegni kodwa kethogi. "Bed joma ng'won kendo ma ng'uono e kind jowetenu, uweyo ne joweteu richogi, mana kaka Nyasaye noweyonu richogi kuom Kristo." (Jo-Efeso 4:32) Gima duong' ma nyalo konyi dak e ngima mar wecho ne ji mamoko en ng'eyo ni wecho mari iwuon wuok kuom musalabano. Joma weyo ne ji richo gin joma weyo ne ji richogi. Onge gik ma nyalo weyo.

Akrostik maluwogi nyalo konyi paro mich mar Nyasaye mar Muolo mare.

*Momiye
R-adikal
A-oket
C-dhi nyime
E-ranyisi*

Wayie gi michno sama wabiro e musalabano. Ndiko nyisowa kaka wanyalo timo kamano. Nyasaye ok mi wadhi e got kata ng'wech mabor ahinya. Gima owacho ne wan en mana ni, adwaro ni iket geno mari kuom Kristo, ubi e musalabano gi yie, uyie ni Yesu, Nyasaye e ringruok, notho e musalabano nikech un, uler yie ma kamano e nyim dhano, utho kuom richou kendo uiki kode e batiso mar pi e kinde ma an, Nyasaye, abiro miyou ngima manyien ma osebedo maonge kuom richo kuom remo mar Kristo. Puonj mar ariyo higa mar 1996

Teko mar Weyo Richo

"Ne oter ji ariyo mamoko, ma gin joketho, bende mondo onege. Ka ne gichopo kama iluongo ni Ng'ut ng'ato, ne gigure kuno, kaachiel gi jokethogo—achiel e bathe ma korachwich, machielo e bathe ma koracham. Yesu nowacho niya, 'Wuoro, wenegi richogi, nikech ok ging'eyo gima gitimo.' Ne gipogo lewni mage kuom goyo ombulu. Jolwenygo bende nobiro machiegni kode kendo ne giwuondore, kendo ne giwacho ni, 'Ka in ruoth mar Jo-Yahudi, resiri iwuon.' Ne nitie oboke ma ne ondik e wiye, ma ne ondik ni: Mae e .*Ruoth mar Jo-Yahudi*.Achiel kuom joketho ma ne ochung' kanyo, nowuondore kowacho ni: 'Be ok in Kristo? Res in iwuon kendo res wan bende!' To jaketho machielono nene okwede. 'Kik ibed gi luoro

Nyasaye,' nowacho niya, 'kaka un bende un e bwo kum maromre? Wayudo kum mowinjore, nikech wayudo gima owinjore gi timbewa. To ng'atni ok otimo gimoro marach.' Bang'e, nowacho niya, 'Yesu, parona ka ibiro e pinyruodhi.' Yesu nodwoko ni, 'Awachoni adier, kawuono ibiro bedo koda e polo.'" (Luka 23:32)

Ka ineno ka ng'ato ogoye e wi yath, en ng'ano kuom jogo ma iwuoyogo ma inyalo ng'iyogo mayot? Ka ineno e wang'gi, be nitie gimoro ma paroni kaka in iwuon? Kuom moko kuomu, dwokono nyalo bedo Petro. Igolo weche kod sing'o mag bedo motegno, to mana mondo gipodho. Inyalo bedo ni ikedo kod bedo gi ketho kendo bedo gi parruok ka ipenjori penjo ma wacho ni: Be Nyasaye nyalo weyona kethowa kendo? Seche moko, iwinjore gi Pilato. Par ane Pilato, wach maduong' ma nitie kuno en, "Chiegni," ok kamano? Ne "chiegni" golo Wuod Nyasaye. Ne "chiegni" otimo gima kare. Nyalo bedo ni ngimani opong' gi wach ma wacho ni, "Chiegni." Ne "chiegni" bedo Jakristo. Ne "chiegni" dak e ngima mar yie. Ne "chiegni" odak e ngima ma nigi ritruok.

Nyalo bedo ni iwinjore gi Maria. Aparo ni nitie Mary mang'eny, ma chwo kod ma mon, ma nigi yie, ma nigi adier, ma gin adier, ma seche moko gin gi kuyo kata ma seche moko gin gi paro ma ok kare. Kata, nyalo bedo ni ng'ato ng'iyogo gi Johana. In bende in kuno, to in ng'at ma ng'iyogo, in ng'at ma ling', kendo in gi luoro. E oko mar kama, adier onge ng'at ma ong'eyo ni in japuonjre Yesu.

Ka ineno e wi jogo duto ma ne ochung' e alwora mar ng'at ma ne ogoye e musalaba, ng'ano ma ne inyalo ng'iyogo. E kind kidogo duto, amiyogo paro ni nitie ng'ato ka ng'ato kuomwa ma wan e Kristo nyalo ng'iyore kode. En e gima wabiro keto pachwa ahinya e somo marwa. Ok ibi hero wachni, to wan duto Jokristo wawinjore gi ng'at ma ne otho e musalaba. Mana kaka en, in bende ichung' e wi yath e bath Yesu. Mana kaka en, iseneno gi yie kendo isetimo kwayo ma ok nyal parore molooyo kaka nyalore. Kendo mana kaka en, in bende iseyudo gima Paulo noluongo ni "mich ma ok nyal nyis" mar warruok.

Ang'o ma ne otimore kuom jakuo ma ne otho e yath nyisowa? Ang'o ma onyisowa? Gik ariyo kende madongo, to gin gik ariyo madongo molooyo ma dhano nyalo puonjore. **Nengo ma ok nyal pim mar ng'ato ging'eny mar hera mar Nyasaye ma ok nyal pim** .En wach maber, e yore mang'eny en wach ma ng'ato ok ng'eyo. Kuom anyuola mang'eny, wach mar jawuoro ma ne otho e yath osebedo ka kelo ywak ne jomoko kuom kaka ng'ato oyie ng'uono mar Nyasaye sani, kuom kaka ng'ato bedo Jakristo. Jowetena, ok oketi rekod kuom gino ma. Gik moko duto ne otimore kapok nitie Jokristo moro amora, kapok Nyasaye ochako kanisa mare. Gimomiyo wachno osetimo yo mare piny e historia en mondo onyiswa e yo maler kaka oboke moro amora e Muma, gik ariyogo ma nigi teko: Nengo ma ok nyal pim mar ng'ato kod ng'eyo ma ok nyal pim mar hera mar Nyasaye.

Weche abiriyo ma Yesu nowacho e wi yath ne oting'o weche machuok e ngimane duto kod tijne kaka tab kata oboke mar indeks e buk maduong' mar ndiko. Ilokore kendo iyudo kwan mar gik ma ni e tok tab ka tab matin.

1.Nengo ma ok nyal pim mar ng'ato .

Waneno ka Yesu timo ne ng'atno ma ne otho e musalaba kaka osebedo ka otimo ne ji kokalo kuom tij lendo mare kinde duto. Jogo onge ng'at ma nyalo konye kendo gigeno kuome gi yie. Kuom ranyisi, ne onyiso ng'wono kod ng'wono ma kamano chon ahinya ka ne obiro piny ka owuok e chiwo Lendo mar Got. Matayo nyisowa e injili mare, sula mar 8, ni ne ochung' e kind grup mar ji ma ne wuoyo ka apoya nono grupno ne okethore kaka winyo ma ne pok oneno ler. Ng'ato goyo koko e wi oboke ni, "Jatuo mar lepra." En adier ni kuno ne en oganda dhano ma oting'ore, ng'ol ma wuotho, ng'ol ma ng'ich, nyalo bedo ni onge lwete, nyalo bedo ni onge um. Abiro nyisou kuom adier, ne onge gimoro ma ne en-go, mak mana lamo achiel mogik, ma ne opong' gi geno. Jalno noting'o wang'e malo kendo nowacho niya, "Japuonj, ka idwaro, inyalo miya bedo maler."

Neno, ja leprano ne nigi mana gima jakuo ma ne ogoye ne onge gimoro mak mana lamo ma ne oting'o geno. Be iparo gima Yesu notimo ne ja-leprano? Yesu nochiwo lwete kendo omulo ng'atno. Ne oketo lwete ewi achiel kuom ng'ol ma ne oyabere kendo ma ne wuok remo. Koro nyaka ine Petro kod Johana ka gin e bungu ka gineno oko ka giwacho ni, "Oh ok kamano, Japuonj, Japuonj, kik, kik imule!" Ang'o momiyo ne otimo kamano? Bende Yesu ne ok nyal chango ng'atno ma ne nigi tuwo mar lepra ka ok omulo? En adier ni ne nyalo timo kamano. Ang'o momiyo ne otimo kamano? Ne opuonjowa kaka ng'ato nigi nengo ma ok nyal pim.

Jowetena, dhano nigi nengo nikech en dhano. Koro piny ok ng'iewo gik ma kamago. Piny puonjowa ni wan gi nengo kaluwore gi kaka wanenore, gik ma wanyalo timo kata gik ma wan-go e akaunt marwa mar bang'. Koro ikawo gik ma kamago kendo iketogi kanyachiel kendo in gi chenro mar piny. Nyasaye wacho ni, "Ooyo, in gi nengo mana nikech ilosi e tipo Mara owuon, ma opogore gi Chuech duto."

Yesu nopuonjo wach ma kamano ne dhako ma ne otimo akwede e Johana 8. Be iparo wachne? Ne onge gimomiyo ne onego ochung'ne. Ne osemak e tim mar terruok. Ne onge gima ne nyalo geng'ore. Wanyalo wacho ni ne en gi ketho kaka richo. To ka wang'e ne ochopo e wang' Yesu, ne ok oneno sigu kod mirima ma ne oneno e wang'e mamokogo. Ne onene gi ng'uono e wang'e, kendo ne oreso ngimane.

E wi wachno, wechego dhi nyime e injili, dhako ma Ja-Samaria, Zakaio ma ne ni ewi yienno kod Bartimeo ma ne muofu. Omiyo, ok onego wabed gi bwok sama waneno gima ne otimore ne ng'atni mane otho .

e bath Kristo. En gima ber ni ok wang'eyo gik mang'eny kuom jakuo ni, ok kamano? Ok wang'eyo nyinge, taon ma ne odongoe, gima ne otimo mondo oyud ngima kata gima nong'eyo kuom Yesu. Jomoko osebedo ka paro ni ne en ng'at ma ohero pinye, achiel kuom Jo-Yahudi ma ne nigi chir ma ne temo golo jolweny mag Jo-Rumi oko mar pinyo. Ka awacho adier, an gi kiawa kuom wachno. Abedo gi kiawa kuom wachno nikech ka dine mano en adier, adier ni Luka ne dhi nyisowa. Kendo ka ok en Luka, jandik-zaburi machielo kamoro ne dhi wuoyo kuom wachno.

Onge, aparo ni nyaka wabed gi adier ni ng'atni ma ne ochung' e bath Yesu ne en mana ng'at ma ng'iyoy gik moko. Ne en mana jakuo. Kuom adier, ka ng'ato ng'ado bura kaluwore gi kaka kum ma ne omiye ne tek, ne en ng'at marach molooyo ji duto. Ne en jaketho ma ne ohero timo richo kendo tho e wi yath mar Jo-Rumi nikech kuo, mano ne en gima rach ahinya. Onge ng'at ma nyalo nyiso ni nyalo bedo ni notimo gik mamoko mager mang'eny. Ng'ato wacho ni, "Be, ka ne en ng'at marach kamano, to ang'o ma Yesu temo puonjowa?"

2. Duong' mar hera mar Nyasaye ma ok nyal pim

Wek pachwa owuoth kendo e wi yath ma ne ni e got ma ne gilungo ni "Golgota," kata kama ng'ut ng'ato ne nitie. Ne en ot ma onge nyathi, ne oneno kaka ng'ut ng'ato. Ne en kama ne ng'eny ng'ato othoe. Koro, pare ni in e kind oganda ma ni e bwo got ka ichung' malo ka ineno msalaba adekgo ma nigi siluet. Idhi machiegni matin mondo ine wang' ng'at ma gilungo ni jaketho, ng'at ma bang'e ne dhi kwayo ng'uono.

Ka wadhi malo ka wanene, wang'e en mar rangi ma ng'we ng'ar, ma ng'we ng'ar, kendo ool nikech ok ong'eyo kinde ma osebedo e jela kod jela. Wang'e otur kendo bedo gi geno osekecho ng'eyo moro amora mar mor e ngimane. Osebedo gi gik moko duto to oseweyo. "Wek watim kamano," oparo, "Wek mana watim kamano." Omiyo, ochung' e wi yathno, kendo nitie mana ng'injo matin mag kuoyo ma odong' e glas mare mar saa.

To bang'e, oneno ng'atni ma ne ogoye e musalaba machiegni kode. Ng'at ma ni e diere, ng'at ma oting'o plakat ma wacho ni: *Ruoth mar Jo-Yahudi*. Ok wang'eyo ka ng'atno ne oseneno Yesu chon, kata kamano, ne oneno. Nyalo bedo ni ne oneno hono, nyalo bedo ni ne oneno ka Yesu ohero joma ok ohero, nyalo bedo ni ne oneno ka Ruoth marwa timo gi ng'injo mag piny kaka chumbi mar piny, nyalo bedo ni ne osewinjo achiel kuom puonjne, kata, nyalo bedo ni ne ong'eyo mana kuom Yesu ne gin gik ma ne oneno sani, ng'at ma ne ogoye e musalaba ne en ng'at ma ne otho e yath kendo ne en ng'at ma ne otho ne wuok remo. To ka ne oneno ng'at ma ne ni e bathe, ne nitie gimoro ma ne nyalo mulo jakuono. Ang'o momiyo ng'atno ne nigi kuwe ahinya? Ang'o momiyo ne en ng'at ma ok ng'iyoy gik moko e yo ma kelo miwuoro ka ji duto ne ng'anjo? Ang'o momiyo ok ogoyo nduru kuom lit kaka ji duto ma ni e wi yath timo? Bang'e, gimoro ma ng'ato ok nyal ng'eyo nochako timore.

Ong'atno, jakuo no, nochako weyo wiye wil gi en owuon. Kido mar lit mare weyo kuom thuolo matin, ng'injo mar ng'injo mar lak weyo kuom thuolo matin kendo oyudre ni ok onyal golo wang'e kuom ng'atni. Owinjo ng'eyo ma pok owinjo e "ng'ano ong'eyo kinde." Oyudo ni en gi parruok kuom Mesia. Oyudo ka en owuon oparo kuom ng'atni. Jawuoro ma ok ng'won, osekalo kinde malach ahinya ka pok oketo pachne kuom gimoro amora. Owinjore ni en gima lich, to winjono nitie.

Nitie gimoro ma nyalo geng'o wachno. Nitie dwol ma chal gi foghorn ma ketho ng'wech mar paro mare. Owuok kuom jawuoro machielo, ng'at ma ne ogoye e musalaba e bath ng'at machielo. Duolno ng'ich kendo ok ber. Inyalo neno ni ng'at machielo bende osebedo ka ng'iyo Yesu. Jakethoni osebedo ka ng'iyo Ruoth marwa kokalo kuom wang' ng'uono kod paro. Osebedo ka oneno kokalo kuom lens ma otur mar ng'anjo.

Be ok en gima kelo mijing'o kaka ji ariyo nyalo bedo machiegni ahinya gi Yesu, kendo bedo gi gik ma chaire ahinya, to kata kamano gin gi paro ariyo mopogore ahinya? Be isebedo gi wuoro kuom kaka achiel kuomgi nyalo wuok oko ka ochung' motegno chuth mar luwo Ruoth to machielo to odagi mana chuth to kata kamano chalgi chalo mana kaka ne gin? Ne pok ang'eyo wachno maber, to kae en ranyisi maber ahinya mar wachno. Achiel ne winjo ni onego okwaye gima ok nyalre nikech yie, to machielo ne dwaro mana donjo e ng'anjo ma ne oganda timo. "Ka in Kristo, resri iwuon, Oh, ka pod in e tijno, res wan bende!" Ne en mana ng'at machielo ma ne otiyo gi dhok. Bang'e, bedo gi ling'ling' kendo.

Ne apenjore ka be jakuo ma ne ng'ado burano ne ok ogeno gadier ni ng'at machielono ne dhi donjo e wehego. To kar mano, gima ng'ato nyalo ng'eyo ahinya timore. Jawuoro machielono timo mana gima opogore gi mano. Ok ang'eyo ni ji adi ma ne owinjo gik ma ne owacho ne Yesu. Ne awuoyo kuom jogo ma ne ni e piny, jolweny, Maria kod jomamoko. To abiro nyisou ni ng'ato ang'ata ma ne owinjo wachno ne en gi luoro maduong'. "Be ok uluor Nyasaye?" jakuo wacho ni? "Kaka un e bwo kum maromre, wayudo kum makare. Wayudo gima owinjore gi timbewa, to ng'atni ok otimo gimoro marach. Bang'e owacho ni, "Yesu, parona ka ibiro e pinyruoth mari." en kinde mogik ma ng'atni osewuoyo e lo ng'ato ang'ata?"

To kae en, ka otimo nyalo bedo ni tim ma nigi huma molooyo ma ondik e Ndiko e kinde ma onge ng'at machielo ma ne dhi biro mar geng'o Nyasaye, e kinde ma chiegni ni ji duto mamoko ne olokore, e kinde ma kata malaike ne ywak kendo jochiende ma ne wuok e mach ma ok tho ne miel e lero nikech ne giparo ni ne ginego Wuod Nyasaye. Ne okawo ng'at ma ng'anjo, ne okawo ng'anjo ma ne odagi ma ne nigi ngima ma piny mondo ochung' e lo Nyasaye kendo kuom timo kamano, e giko mar chieng' ma ne en-go, ne oreso gik moko duto e ngimane.

Petro, ng'at ma ne ok bi weyo ng'atno, ne onge kama ne nyalo yudoree. Pilato, ma ne en ng'at ma ne nigi teko, ne oseloso lwete chon ahinya. Oganda ne oselokore gi ng'iyu, jopuonjre ne oringo, to ng'at moro ma ok ong'eyo kata matin, onyisowa gik adek ma nyaka ung'e kendo uyie matut e chunyu mar chunyi ka iikori mar biro ir Kristo. Ang'o ma dwarore ni ang'e mondo abed Jakristo? Ang'o ma dwarore ni ng'ato ong'e? Jowetena, ok uweyo winjo tiend wach, en gima tek. Be inyalo keto lineno kanye?

Buku mar Tich Joote nyiso ranyisi mang'eny mag jogo ma ne obiro ir Kristo kod gik ma ne dwarore ahinya ma ne giwinjo tiendgi. Kata kamano, ondiki e ka maler kaka kuonde duto ma aseneno.

1. **Ne ochopo e giko ni ne en ng'at ma ok ler** .Ne oneno kendo nowacho ni, "Ing'eyo ni owinjore gi gima ayudo." Ne ok owacho mana ni en jaketho. Owacho ni, "An jaketho maduong'!. Owinjore abed e wi yathni. Owinjore atho," ka oting'o muya.

2. **Ne ochopo e paro ni Yesu ne en ng'at maler chuth** . .Ne owacho kama: "To ng'atni ok otimo gimoro marach." Jawuorono nowacho ni, "An gi ketho. Nyasaye ongee ketho. An gi ketho, En adier. Aselalo, to En Jawar." Jawuorono nowacho kuome kod osiepne ma ne ni kuno, osiepne ma ne ni e bath ng'at machielo, "Wan kae nikech owinjore gi mano, to en ok owinjore."

3. **Yesu nigi teko mar ketowa e pinyruoth ma okadho ngimani** . Jakuo no nong'eyo ni nitie mana ng'injo moko matin ma ne odong' e glas mare mar saa kendo ka ong'eyo ni ne dhi tho, ne oneno oko kendo nopenjo ni, "Japuonj, bende ibiro paro ka ibiro e pinyruodhi mari?"

Kae to Yesu ne oseloko wiye ne jakuo ni kendo ok anyal weyo penjo ka kata e lit mare, Yesu ne osenyalo ng'iyu matin sama ne omako rombe ma ne olalo, ma ne ni kende, ma ne otur, ma ne otur kendo ma ne ng'ich ka ng'ich e rombo. Rombeno noting'o wang'e malo ne jaritno kendo nopenjo ni, "Be anyalo donjo? Ok owinjore, to bende anyalo donjo? Japuonj, bende ibiro paro ka ibiro donjo e pinyruodhi mari?" Jarit maber nene oneno rombe go kendo nowacho ni, "Bi mondo idonji. Kawuono, ibiro bedo koda e Paradiso." **Nengo ma ok nyal pim mar dhano, ng'eyo ma ok nyal pim mar hera mar Nyasaye.**

Weche mantie e wendego *E bwo Musalaba mar Yesu* ng'ado bura e wi somo ma kamano "E wi yath mar Yesu, wang'a seche moko nyalo neno kit ng'at ma ne otho kuno nikech an; Kendo kowuok e chunya ma opong' gi pi wang', anyiso gik ma kelo mijing'o ariyo: Gik ma kelo mijing'o mag hera mare ma nigi duong' kod bedo ma ongee tich mara awuon" mak mana ni ok wan joma ongee tich e wang' Nyasaye ma warruok. Puonj mar Muolo Mawuoro

1252 tarik 3 dwe mar adek higa mar 1996

Joma ne ondiko weche ang'wen mag Injili, ma gin Matayo, Marko, Luka, kod Johana, miyowa weche ma ne Yesu owacho ka ne otweye e wi yath—ma gin weche abiriyo duto. Gima mar adek nyalo bedo ni en gima mulo chuny ahinya kendo ma mulo chunywa ahinya moloyo gik moko duto ma wan-go ma wuok e Kalvari. En gima ne otimore ka Yesu oneno min mare kendo owacho ni "Miyo, ne Wuowi," kae to ne Johana japuonjre ma ohero, "ne min." Mae en ranyisi maber kendo ma mulo chuny mar kweyo chuny kendo mar bedo motegno.

"Ka ne jolwenygo ogoyo Yesu e musalaba, ne gikawo lewni mage, ne gipogogi e migepe ang'wen, achiel kuomgi ne ng'ato ka ng'ato, to lewni ma iye ne odong'. Lewni ne onge ng'injo, ne olosi e ng'injo achiel chakre malo nyaka piny. Mano notimore mondo weche ma Ndiko wacho ni, 'Ne gipogo lewni maga e kindgi, kendo ne gibolo ombulu kuom lewni maga.' Omiyo, mano e gima jolwenygo notimo. Ne ochung' machiegni gi musalaba mar Yesu, nyamin min mare, Maria chi Klopa, kod Maria Magdalena. Chakre kindeno, japuonjreno notere e ode." (Johana 19:23-27)

Ne nitie jolweny ang'wen ma ne ogoyo Yesu e wi yath ma ne opogo lewni mage e migepe ang'wen mopogore opogore. To mondo okonywa ng'eyo kaka gik ma timore dhi nyime, we mondo wadok chien matin e weche machon kendo wane moko kuom timbe mag Jo-Yahudi mag rwakruok kaachiel gi timbe moko mag Jo-Rumi ma ne ochung'ne ng'ado ng'ato e musalaba.

Ng'at ma Ja-Yahudi ne rwako lewni abich kaka pile. Ne en gi ng'ut ng'ato mokwongo, nyalo bedo ni en ng'ut ng'ato kata lewni moro. Ne uneno piche e televison mari chon mag kit lewni ma ji ma ni e Wuokchieng' ma Mabor kod Wuokchieng' ma Diere rwako mondo kik wichgi odonjre e wang'gi kendo kik obed e kabedogi. Ne en lewni ma ji rwako e wigi ma ne osebedo ka rwako kuom higni mathoth.

To dichuo ma Ja-Yahudi ne dhi rwako kit wuoch moro, ma thothne ne en wuoch mar ledha. Lewni mar adek ne dhi bedo lewni mabor, ma thothne ne nigi ng'injo e wiye, ma seche moko ne oyabere chuth kata ng'injono ni piny e bathe. Ne ochung' piny machiegni gi ng'ute kendo ne en lewni ma ne ng'ich ma ok ng'ich.

Gima ne orwako mar ang'wen ne en ng'ute kata ng'ute kaka ne wabiro luongo ni. Ne en lewni machielo, kata seche moko ne en lewni ma ne itiyogo mar itweyo e ng'ute. Mano ne miyo lewni ma oko ma ne ng'ich kendo ma ne ng'ich ne ok ng'ich mana gi yamo, to kata kamano ne oyiene bedo ma ng'ich. Mogik, ng'at moro ma Ja-Yahudi ne orwako lewni ma iye. E wi Yesu, ne olosi gi lewni achiel ma ne olosi chakre malo nyaka piny.

Kaluwore gi kit oganda, lewni ma iyeno ne olosi gi min kendo ne omiye wuode ka osechopo e higni mag dongo, ka osechopo e higni mag dongo. Mogik, mano e gima Maria ne otimo ne Yesu. Koro pare nikech obiro donjo e tich bang' thuolo matin kende.

Jo-Rumi bende ne nigi timbe moko ma ne giluwu e wi goyo ng'ato e musalaba. Ne nitie jolweny abich mag Jo-Rumi ma kinde duto ne imiye tich mar goyo ng'ato e musalaba. Ne omi ji ang'wen ting' mar riembo adier msuma kendo ywayo msalaba mondo obed kama owinjore. To bang' ka msalaba nosebedo e kabedone ma ochung' motegno kendo ma ochung' motegno, ne giloso kit msalaba ma nigi kona ang'wen mag rito. Ka ne nitie kit luoro moro amora, to gin jogo ma ne nitie mondo orit ng'at ma ne oyudo hinyruok kaka ne en e wi yath mondo otho tho ma lit.

Jalweny ma ne ochung' ne jolweny ang'wen mamoko ne en Jatend-jolweny. Ne en ng'at ma ne ochung' ne ng'ado bura mar goyogi e musalaba. Achiel kuom ber ma ne obiro ne jolweny ang'wengo ne en ni ne ginyalo pogo lewni moro amora ma ng'at ma ne otimne marachno ne nyalo rwako e odiechieng'no. Mano e gima ne gitimo gi lewni mag Yesu ka ne ochung' kuno ka onge lewni kendo ka en gi wich kuot. Ne gidhi ng'iewo lewni mage.

Chandruok ne en ni nyalo bedo ni Yesu ne nigi lewni abich to ne en mana jolweny ang'wen kende. Nenore ni jatend-jolwenjno ne ok odonjore e timno. Omiyo, achiel ne okawo ng'ut ng'ato, ng'ato ne okawo wuode, ng'ato ne okawo lewni ma oko kendo machielo ne okawo ng'ute. To ng'ano ma ne dhi yudo lewni mar abich, ma en lewni ma iye? Ere kaka giyiero? John nyisowa mondo ong'ad bura ni en ng'a kuom jogo ang'wen ma ne dhi yudo lewni ma iyeno kuom goyo ombulu kata goyo tuke mag pesa. Wanyalo wacho ni ne gibolo dice mondo gine ni en ng'ano kuomgi ma ne dhi yudo lewni ma iye gadier. Onge kiawa ni ne ok ging'eyo to Johana nyisowa ni, ne gichopo adier wach ma ne ondiki gi Daudi ma ne ondiki e Zaburi 22:18 .

Omiyo, ka wan gi kit ng'eyo ma kamano, ng'eyo timbe mag kaka chwo ma Jo-Yahudi ne rwako lewni kendo ng'eyo gimoro kuom timbe mag jolweny mag Jo-Rumi ka ne gigoyo jogo ma ne ginego e musalaba, we mondo wadok sani e gik ma ne otimore kendo wane ka be mano miyo ng'ato bedo gi paro matin.

Ne nitie jomoko ma ne nitie e kinde ma ne ogoye e musalaba ka ok gin jolweny ma ne ogoye e musalaba kod oganda ma ne ng'urgo ma ne goyo koko mar ng'anjone. Kata kamano, achiel kuom jopuonjrene ma ne oweye noduogo. Johana ne ni gi Maria kod mon mamoko ma dirom adek. Nyaka bed ni ne nitie gimoro ma ne nyalo kelo luoro matin ne mon ang'wengogo bedo kanyo machiegni gi yath mar ng'uono gi Yesu. Bang'e, mondo ng'ato okawe kaka jaketho ma sirkal mar Rumi ne dhi neno ni owinjore gi goye e yath, mano miyo obedo ng'at ma nyalo bedo ni ok idwar bedo kode nikech luoro ni gimoro nyalo timoreni. Bang'e, bende ok en e momiyo jopuonjre mamoko duto ne oringo? Kata bang' ka Yesu osechier kendo osedhi e polo, joote duto ne ochokore e Ot Malo .

Be ne gin gi luoro kata mar wuok oko nikech ne giluro ni nyalo bedo ni gima kamano nyalo timore negi?

Kata kamano kae mon gi ne nitie nikech hera kod chiwruokgi ne Yesu Kristo, kuom adier ne ok gipar ahinya kuom luoro ma ne nyalo bedoe. Be mon adek mamokogo ne gin ng'a gini? Achiel kuomgi ne en Maria, chi Klopa. Koro ok wang'eyo ni ne en ng'a mak mana ni ne en chi Klopa. Ok wan gi weche mamoko ma ng'ato nyalo ng'eyo kuome, to ne en achiel kuom jogo ma ne ohero Yesu.

Miyo machielo ne en min yawuowi mag Zebeda, Jakobo kod Johana, kaluwore gi Mathayo; kaluwore gi Marko Salome kod kaluwore gi Johana ma nyamin min Yesu. Omiyo, Jakobo gi Johana ne gin nyithind Yesu mokwongo. Be iparo gimoro kuom Salome, gimoro ma ne otimo chon e tij Yesu? En e ma ne obiro ir Yesu mowachone ni, "Ruoth, ka ibiro keto pinyruodhi, adwaro ni imi yawuodha Jakobo kod Johana kombe mag loch, achiel e lweti korachwich, to machielo e lweti koracham." Dwoko mar Yesu ne en ng'ado bura ma nigi hera nikech gombo ma kamano mar ng'ato owuon ne ok en kaka pinyruoth ne onego obed. Kuom adier, Salome ne ok ong'eyo kit pek ma ne dhi biro kod nengo ma ne dhi chulo jopuonjre mage bang'e.

Miyo mar adek ong'ere ni en Maria ma ja Magdala, ma Yesu ne golo jochiende kuome. Ne omor ahinya gi gima Yesu notimo ma ne ok onyal weyo. Ne ok oketo pach ahinya ni nitie gimoro ma ne nyalo kelo hinyruok e wi yath. Ne ohero Ruoth mare kendo ne ok onyal weyo erokamano ne gik ma Yesu notimone. Omiyo, en kanyo e tiend yath mar ng'anjo.

To bang'e nitie dhako machielo ma iluongo, kuom adier, en ema iluongo mokwongo kata obedo ni wawuoyo kuome mogik. Ne en min mare, Maria. Kata obedo ni Maria ne osebedo kuno kuom kinde duto, ne .en ne onyisowa e riwruok gi lewni ma iye ma ne wasomo mana matin mokalo. Neno kendo ndiko kendo ibiro neno bang' ka osewuoyo kuom lewni ma iye; en e kinde ma ng'ato ng'adoe lewni ma iye ma Yesu bang'e wuoyo gi min mare. En adier ni ka jolwenygo ne omulo lewni ma iye, ne gimulo gimoro ma ne ni machiegni ahinya kendo ma ne ohero ahinya e chunye kaachiel gi chuny min-gi nikech nyalo bedo ni en e ma ne oloso lewni ma iye ne Yesu. Oken gima ling'ling' ni sama ne gidhi ng'iewo lewni ma iyeno, ne olokore kendo owuoyo gi min mare ma ne ohero ahinya.

Nyalo bedo ni Maria ne ok nyal winjo tiend gik moko duto ma ne timore e kindeno. Abedo gi kiawa ni ne en kamano. Kata kamano, ne nyalo hero ng'atno; bang'e, mano ne en wuode—ma ne en wuode ma wuode mokwongo. Be nitie gimoro ma chal gi hera mar min e piny mangima? Ok aparo ni nitie. Be inyalo paro gima Maria nyaka bedgo .

osebedo ka yudo kaka ne ochung' kanyo e tiend yath mar yath, ka oneno wuode, nyathine ma nyako, ka ng'ado, ka tho, ka remo ng'ich, ka en gi pek, ka ng'ado lweny mondo oyud muya moro amora? En ng'at ma ne omiye ich gi Roho Maler ma malaika nowacho ni ibiro luongo ni Wuod Nyasaye. Inyalo paro ni onge ng'at ma nyalo dwaro chung' kendo neno gik ma kamago, to mano ne en min mare kendo mano ne en wuode ma wuoyi. Ne nyaka obed kuno, en gima pile molooyo e piny mondo obed kuno kaka ne lit kaka ne en. Yesu nyalo bedo jaketho e wang' chik, Yesu pod ne en wuode.

Par gik moko duto ma Maria ne oneno, gik moko duto ma ne owinjo, kod gik moko duto ma ne okaloe nyaka e kindeni. Ka Yesu ne nigi ndalo aboro kende, bende iparo ni en gi Josef ne gitero Nyathi Yesu e hekalu? Ne gidhi chiye, kendo ne en kinde mar ng'adone lier. Ne gitere e hekalu kama Simeon, ng'at moti ma nigi riekono ma ne luwo Nyasaye ma ne Roho Maler nosingone ni, "Simeon, ok ibi tho nyaka ine Mesia." Ka ne oneno Yesu, Simeon nofwenyo ni singruokno ne ochopo kare. Ne en Wuod Nyasaye. "Eka Simeon nogwedhogi kendo nowacho ne Maria min mare niya: 'Nyathini oket mondo omi ji mang'eny e piny Israel olwar kendo ochung', kendo obed ranyisi ma ibiro ng'ado burane, mondo paro mag chunyi ji mang'eny onen. Kendo ligangla biro ng'ado chunyi bende.'" (Luka 2:34-35)

Be iparo ni Maria ne nigi paro moro amora kuom gima Simeon ne wuoyoe ka Yesu ne en gi ndalo aboro, ka ne owachone ni, "Kendo ligangla biro ng'ado chunyi bende?" Ne an gi kiawa ahinya kuom wachno. Kata kamano, nodak nyaka ne oneno ka luoro mare marach ahinya chopo kare. Ne odak nyaka ne oneno wuode ma ne obiro mondo ogol ngimane ne ji duto, ka ligangla ng'ado e bathe. Mary nodak nyaka oneno odiechieng' ma ne giboloe msuma e lwete. Ne odak nyaka one odiechieng' ma ne giboloe osimbo mar kutheno piny e wi wang'e. Ne odak nyaka oneno odiechieng' ma ne othoe. Ne oting'o Maria pesa mang'eny mondo oluw dwaro mar Nyasaye, ok kamano? Par gigo duto ma ne otimore mopogore opogore ma ne nyaka bed ni ne ng'ado e parone sama ne ochung' kanyo e tiend yath mar yath kendo oneno kaka Yesu tho. Koro ne osechopo kinde ma chenro mogik mar Nyasaye ne dhi timore ne wuode ma nyako. Yesu ne dhi bedo ng'at ma ne onego nikech yie kendo ne dhi tho nikech richo mag piny duto.

Ne ane gimoro machielo ma ne otimore kuom Maria. Ne dhi bedo mayot mondo ng'ato oweyo. Owacho ni Maria ne ochung' kanyo. Ne ochung'. Ne ok otho, ne ok olwar. E oko, pod ne en dhako ma ne oling' ma ne oyudo mos mar malaika higni madirom piero adek mokalo. Ne owacho ne malaikano ni, "Ne, an jatich mar Ruoth, mondo otimre kaka wachni," Maria pod ne nyiso teko ma kamano. Omiyo e odiechieng'no ne odonjo e masira maduon' mar wuode kendo ne omadhoo okombe nyaka e dred mager.

Nyaka bed ni ne en gima kelo luoro ne ji duto ma ne winjo ka Yesu goyo koko niya, "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyo iweya?" Nyaka bed ni mano ne en gima lit ahinya; to ne ok oketho chuny ng'ato ang'ata kendo kaka ne oketho chuny Maria. Ne ochung' kanyo kendo owinjo wachno. Ok osebedo ka kuyo onyisore e yo ma mulo chuny ng'ato molooyo kaka waneno e ngima Maria. Kata kamano, kata e paro mare duto mager, en ng'a ma oparo kuome? Oparo ahinya kuom min mare, ok kamano? Ka ne oneno ka ochung' gi Johana e bathe, nowacho ne min mare niya, "Miyo ma ahero," kaka Ruoth Jakobo nowacho niya, "Neno wuoyi, wuoyi en kae." Koro adier ni mano e yo ma ne Yesu nyisogo nyakono kod Johana, ni koro Johana ne dhi kawo ting' mar rito Maria. Ngima mar Yesu e piny ne chiegni rumo kendo ne dwarore ni ng'ato oritgi. Kata obedo ni ne en gi teko, ne dhi dwaro kony. Johana ne en ng'at ma Yesu nogeno ni biro miyogi konyo.

Seche moko nenore ni en gima lich matin, kata kamano, ne onge ng'ato ma ne nitie kuno kuom joode ma ne nyalo konye. Ang'o momiyo ne nyaka omi Johana ting'no? Nenore ni Josef, ma ne en chwore, ne osetho. Ok wang'eyo mano gadier, kata kamano, ok wanyal yudo nying Josef bang' ka Yesu osebedo gi higni 12. Omiyo, nyalo bedo ni Maria en dhako ma chi liel. Yesu ne ok nyal luongo ng'ato kuom owete mondo obi orit min mare nikech kata obedo ni min mare ne oyie kode, Johana nyisowa ni onge ng'ato kuom owete ma ne pod oyie ni en e Kristo. En adier ni onge ng'ato kuomgi ma ne nitie, ne gisedhi kuom kinde malach. Nyalo bedo ni ne pok gidhi kata kuno kata matin. Omiyo, ochung' ne John, osiepne ma ohero, kendo owachone niya, "John, rit dhako ni, en min-gi."

Biblia nyisowa ni jopuonjre duto noweyo Yesu. To Johana ne ni e wi yath, kochung' e tiend yath. Ng'ano mong'eyo kama jogo 11 mamoko kata jogo 10 mamoko ne nitie? Juda ne osenegore owuon, jo 10 mamoko ne oumo kamoro, to Johana ne ni kanyo kanyo kanyo gi adier ne Yesu. Yesu nong'eyo ni nonyalo geno Johana. Omiyo ka Johana ochung' machiegni gi Maria, min Yesu, Yesu nowacho ne Johana niya, "Johana, ang'eyo ni anyalo geno ni. In ng'at ma ng'won koda, kendo ibiro bedo ng'at ma ng'won ne minwa kaka isebedo koda. Adwaro ni ibed motegno kuome." Mano ne en duoko maber ahinya ne John. Ne tiende en gik mathoth molooyo mana miyo nyathino ot ma ne ochung'ne wiye; ne tiende en kawo ting' mar ritogi. Kinde mogik ma Maria owuoyoe e singruok manyien en e bug Tich Joote sama ne en e nyim jopuonjre mamoko ma ne ogeno mich mar Roho Maler, to Muma nyisowa ni ne en kuno gi Johana. Omiyo, Johana odak kaluwore gi yie ma Yesu noketo kuome.

En wach ma nigi teko; en mana achiel kuom weche ma ne okor, mano en mana achiel kuom weche abiriyo ma ne owach. Nitie gik mang'eny ahinya e ranyisi mar tho mar Yesu Kristo. Kata kamano, we wane ane kaka wanyalo timo gik moko adek machuok kuom wachni:

1. Ng'uono ochiw ne jogo ma ok nyal .Ka nitie gimoro achiel e ngima Johana ma ne ogombo ni odok chien kendo onyalo dwoko kendo rucho, dine en kinde ma en bende, kaka jomoko duto, noweyo Yesu, to ne ok onyal rucho wachno.

Be ok umor ni ka John notimo richono, Ruoth ne ok owacho ni "Okay John, ne in gi ng'wech mari, to ne itimo gik ma ok owinjore, bed piny kende. Isewuok oko." Ng'wonone ne oromo John ahinya kendo ne oyie mondo John odok kendo kata omiye ting' ma nigi guethni mar rito min mare. Jowetena, ka utimo marach—ok ka utimo marach, to ka utimo marach kendo wan duto wabiro timo kendo waduto wabiro timo—duokruok ir Yesu kaka Johana notimo nikech Ruoth marwa en Ruoth ma nigi ng'uono kendo ma biro yiewa kendo kendo duokonwa.

2. Pi ng'ich moloyo remo .Koro wan duto wasewinjo wach machonno: "Remo ng'ich moloyo pi," E Yesu "Pi ng'ich moloyo remo." Gima atemo nyisou en ni kokalo kuom pi mag batiso ng'ato yudore gi remb Yesu Kristo. Ka wafwenyo richo magwa, wanyiso yie marwa kuom Yesu Kristo kendo waiki e batiso mar pi mondo owene richo magwa, wabiro malo, wachier, wawuok e pino ngima manyien, chuech. Wabedo Jokristo. Wabedo owete gi nyimine e kindwa kendo e kind Ruoth Yesu Kristo. Osiep manyien loso kaka wanyuol e pi e winjruok ma nigi nengo maduong' ahinya kendo ma nigi teko ahinya moloyo kata winjruok ma wan-go mar remo. Wan jogo ma oseloso e remb Yesu Kristo e pi mag batiso wang'eyo ni kinde mang'eny, pi ng'ich moloyo remo.

3. Okidwar ng'ado bura mokalo lwongo mar miyo jonyuolwa luor .Paulo nondiko ni, "Nyithindo, winj jonyuolu e nying Ruoth, nikech mano e gima kare—Mi wuon-gi luor, ma en chik mokwongo ma nigi sing'ano— mondo gik moko obed maber kodu kendo mondo ubed gi ngima malach e piny." (Jo-Efeso 6:1-3) Yesu, kata e kinde ma ne odhi tho, ne omiyo min mare ma ne ohero ahinya luor kendo ne omiye luor. Kata obedo ni gik moko nyalo bedo nade kuomwa, kata ni nyalo bedo nade ne jonyuolwa, ok wabed joma dongo ahinya, ok wabed gi ng'eyo mang'eny ahinya kendo ok wabed gi ng'eyo mathoth moloyo lwongo mar miyo wuonwa kod minwa luor. Yesu, kata e kinde ma ne odhi tho, nyiso adierano owuon. 1253 dwe mar adek higa mar 1996

Saa ma Mudho Mogik

E ngimana duto asewinjo ni tho mar Kristo e ma ne en gima duong' ahinya e historia duto. Ndiko nyiso wachno, ok kamano? Paulo wacho ni, "Ok kik abed gi mor kuom gimoro mak mana musalaba mar Ruodha .

Yesu Kristo" (Jo-Galatia 6:14) kod "Nimar wach mar yath en wach ma fuwo ne jogo madhi lal, to ne jogo mabiro warruok en teko mar Nyasaye owuon." (1 Jokorintho 1:18)

Wero wende mang'eny mabeyo ma wuoyo kuom yath mar ng'anjo.

Kendo ahero musalaba machon ma ne onegoe ng'at ma ohero kendo
maberie molojo Nikech piny mar joketho ma nolalo .

Omiyo, abiro rito msalaba machon ma ng'ich

Kaka trofi maga gikone, ne a nindo piny; Abiro
mako musalaba machon ma ng'ich, Kendo
abiro lokore chieng' moro gi osimbo

Ower machielo wacho ni, "Onge gimoro e lweta ma akelo, mana ni amako musalaba mari." Musalaba machon ma ne opong' gi lumno ne ochung' e wi got miluongo ni "Kalvari," kama ne ong'ere ahinya nikech ng'ich mar tho ma ne omiyo en gi nying machielo. Ne gilungo ni Golgota, ma en kama ne nitie ng'ut ng'ato.

Bang' ng'ado bura e yo ma ok owinjore, e nyim jadolo maduong' ma Ja-Yahudi, ne oter Yesu e nyim gavana moro ma Ja-Rumi ma ne oluor miluongo ni Pontio Pilato. E luoro kod ng'ich, ne oweyo ting' mare kendo ne omiyo ng'atno mondo ogoye e wi yath ka otimo lamo mar lwoko lwete kuom wachno duto. Ka ne ogoye kendo ogoye gi ligangla, Yesu nodhi e gotno ka orwako lewni ma rangi ne en mar ng'anjo kendo ka orwako osimbo mar kuthe. Ne en saa 9:00 okinyi e odiechieng' Jumapil ma ne gigoye e musalabano. Kuom seche adek, ne owinjo ka oganda ma ne ni piny ng'anjone kendo ng'anjone. "Ruoth mar Jo-Yahudi, Ha! Ne oreso jomoko, ok onyal reso en owuon. Ka in wuod Nyasaye to duok piny e wi yathno."

E odiechieng', gimoro ma ne ok ong'ere nochako timore. Mudho ma kelo luoro ma ne olokore mapiyo piyo obedo mudho mapek ne olandore e kor polo. Ochalo mana ka ng'ato oum dhoot kendo oweyo taya kendo owacho ni, "Ilalo ler mar piny." Mudho ne omedore kuom seche adek kendo ling'ling' ma ne miyo ji luoro ne opong'o got duto. "E saa mar auchiel" (ma en saa auchiel) "mudho ne oumo piny duto nyaka saa mar auchiel" (ma en saa mar auchiel) "To e saa mar auchiel, Yesu nogoyo nduru gi dwol maduong' niya, 'Eloi, Eloi, lama sabaktani? 15:33)

Ne ayudo ni en gima ber ni weche ma wacho ni "ne gigoyo nduru" e dho Grik nyalo lokore ni, "ne gigoyo nduru." Ne en wach machal gi ma ne itiyogo e nyiso ng'ur mar simba. Ne oting'o dwol maduong' kowuok e yath, "Eloi, Eloi..." Thothgi ne ok winjo tiend gima ne owacho. Ayat maluwo nowacho ni, "Ang'o momiyo oluongo Elia." Onge, ne ok otimo kamano

wacho niya, Eli, Eli, ne owacho ni, "Eloi, Eloi" (Nyasachana, Nyasayena) "lama sabaktani" (ang'o momiyi iweya?)"

Kuom weche abiriyo ma Yesu nowacho e wi yath, wachni e ma en wach maduong'ie molooyo. Gik moko duto mamoko ma Ne owacho, ne inyalo geno ni chiegni ni obiro wacho, ok kamano? To ka ing'eyo ngima Yesu, ibiro geno ni obiro wacho ni, "Wuoro, wenegi richogi, nikech ok ging'eyo gima gitimo." Ok omiyi luoro ni ne odhi ng'iyo ng'at moro ma ne otho e musalaba kendo owacho ni, "Kawuono, nikech yie mari, ibiro bedo koda e polo." Kendo adier ok omiwa wuoro ni ne oneno piny ne min mare kendo nyiso Johana gi lwete ni, "Ne wuoyi, kendo wuoyi, ne min." Gik moko duto ne dhi wuok e dho Yesu kaka pile.

To wachni ne opogore. Ne ochung' kanyo, ka oneno piny jogo ma ne onego. En adier ni, ne en ng'at ma nigi ng'wono, en adier ni ne en ng'at ma nigi ng'uono. Mae ne en ywak, ywak ma ne opong' gi geno. "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyi iweya?" E tiend yath mar ng'anjo ne ok ginyal winjo tiend wachno, kendo ji mang'eny pod ok winjo tiend wachno nyaka sani. Ang'o ma ne owacho?

1. Ywak mar kuyo . Be ing'eyo gima mudho ma ne opong'o pinyo kuom seche adek ne nyiso? E ndiko, mudho kinde duto en ranyisi mar gik maricho. "Lero osebiro e piny, to dhano ne ohero mudho kar ler nikech timbegi ne richo." (Yohana 3:19) Pinyruodh Satan iluongo ni pinyruodh mudho. (Jo-Kolosai 1:13) Mopogore gi ndiko mang'eny, ler nyisore gi bedo ni Nyasaye nitie kod duong' mare. Ka ler onge e odiechieng'no, mano nyiso ni Nyasaye onge. Ka Nyasaye, wuoro, noloko wang'e, ne chalo ka gima ne oluongo piny duto mondo oket pachgi kuom gimoro ma ne ok onyal chung' mondo onene en owuon.

I ng'eyo ni waketo pachwa kuom ywak ma wuok kuom Yesu, to kinde mang'eny asebedo ka apenjora gima ne timore e chuny wuoro ka mudho ne landore kendo ywak ne dhi malo, kendo ne owinjo weche ma wacho ni, "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyi iweya?" Ne en ywak marach ahinya mar kuyo.

2. Ywak mar pogruok . Wadhi nyaka e chuny wachno. Ang'o ma Yesu ne dware wacho? "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyi iweya?" Mano ne ondik e Zaburi 22:1. Jomamoko ma nigi lony e somo osewacho ni, "Oh Nyasaye ne nitie, Yesu ne chopo mana wach ma ne okor kuom wacho ni ndiko." Onge, en gima duong' molooyo mano.

En gima ber ni wach ma ne otigodo kuno en wach machalre ahinya gi wach ma Paulo notiyogo e 2 Timoti 4:10 ka ne ondiko kuom ng'at moro ma ne en osiepne machon miluongo ni Dema. "Demas oseweyona nikech ne ohero pinyni ahinya." Wachno tiende en "weyo." Tiende en wuok, ng'ado ng'wech. Yesu nogoyo nduru niya, "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyi iweya?" Ang'o momiyi isering'o? Ang'o momiyi iseweyo an kae? En e okang' mokwongo e kinde duto ma nyaka chieng', gima ok nyal parore ma .

nyalo bedo ni inyalo winjo tiend ni osetimore. Wuoro, Wuowi, kod Roho Maler, Nyasaye achiel ma nyaka chieng', ne opogore. Nyasaye ok oriwre e yo ma Yesu ne opogore gi Wuonwa. Ne pok otimore chon kendo ok obi timore kendo.

Ang'o momiyi Nyasaye ne dhi weyo Yesu e kinde moro amora, to molooyo sani e kinde duto? Ang'o ma Yesu notimo marach? Dwoko en niya: Onge gimoro. Onge gimoro amora. Ibiro neno ni ok en gima ne otimo ma ne ok kare. Ne en gima ne oyie timo nikech richo ma ne watimo. Achiel kuom ndiko madongo mag lero ywakni e ndiko "En owuon ne oting'o richo magwa e ringre e wi yien, mondo watho kuom richo kendo wabed mangima kuom tim makare; kuom ret mage usechango." Ne kama sula mokwongo mar ndiko wacho ni, "En owuon ne oting'o richo magwa e ringre e wi yien." (1 Petro 2:24) Ibiro neno ni en ka richo duto mag dhano osechokore e ng'injo achiel maduong', ma ng'ich, ma ok ler, ma ng'ich ma ne obolo ewi Yesu Kristo ka en e wi yath ma ne ochung'ne. E yo ma ok wanyal kata timore kaka ng'at ma winjo tiend wachno, richo duto mag piny ne oketi e wi yath mar Yesu. "Nyasaye noloso ng'at ma onge richo mondo obed richo." (2 Jokorintho 5:21)

"Udo mar richo en tho." (Jo-Rumi 6:23) Wach mar "tho" e dho Grik ok nyis tieko, to onyiso mana pogruok. Mano e momiyi watiyo kode e yore mopogore opogore mang'eny. Ka ng'ato otho e ringruok ok giwe mana giko kata weyo bedo kaka chunygi opogore gi hema margi mar piny. Mano e gima tho en, en mana pogruok. Tho ma iwuoyo kuome e Jo-Rumi 6:23 kaka chudo mar richo magwa, ok en tho mar ringruok kendo ok en tho mar ringruok, pogruok mar chuny gi ringruok; en pogruok gi Nyasaye. Mano miyo ji luoro, mano en gima nyaka chieng'.

Be iparo ranyisi mar wuowi ma ne olalo? Ka wuode ma ne odhi ng'anjono ne ni e richo mare maduong', ne en kanye? Ne opogore gi wuon mare, ok kamano? Ne en oko e piny mabor, kendo ne odak e richo mare. Ka wuoyi noduogo ot, wuon wuoyi nolokore ne wuode machielo mowachone niya, "Owadu no ne otho, to koro odagi kendo." Ang'o ma nyiso ni ne otho? Ne ok otho. Kamano, ne en kamano. Ne opogore gi hera mar wuon-gi, kendo nyaka bed ni wuon-gi ne penjore seche moko ka be obiro duogo ot. Wuod Nyasaye ma waluongo ni Yesu ne opogore gi Wuon mare ok nikech richo mare owuon, nikech ne onge richo moro amora ma ne en-go, to nikech ne oting'o magwa duto.

Koment maber molooyo kendo picha maber molooyo mar musalaba, kendo ahinya ahinya ywakni: "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyi iweya?" Kaka Singruok Machon en japuonj ma konyowa ng'eyo gima manyien, Chik 16 onego okonywa ng'eyo ywakni ma wuok e wi yath. Ne nitie misango adek ma ne Jo-Israel chiwo ma ne oriwo dier ariyo kod dhiang' achiel. Mokwongo, ne imiyo nyarombo mar richo mag Aron mondo onyalo lamo kuom oganda. Bang'e ne imiyo diel kaka misango mar richo mag oganda. Ne okel diel mar ariyo, ma en le mar adek, e nyim .

ji. "Ka Aron osetieko timo ng'uono ne Kama Maler Mogik, Hema mar Romo kod misango, obiro kelo diel mangima. Obiro keto lwete ariyo e wi diel mangima kendo onyis kuome richo duto kod ng'anjo ma Jo-Israel notimo—obiro keto richogi duto e wigi. diel odhi e gwenge ma onge ji e bwo rito mar ng'at ma ochung'ne tichno. Dielno biro ting'o richo maggi duto nyaka kama onge ng'ato; (Jo-Lawi 16:20-22)

Koro bende iyudo picha? Ne ikelo diel, kendo Aron ne kawo lwetene kendo ketogi e wi dielno. Ne owacho ni, "Richo magwa duto waketo e wi ng'atni." Gik moko duto ma ne gidwaro, timbe mag anjao duto, miriambo duto, kuo duto, ng'anjo duto, sigu duto kod richo moro amora mamoko ne iketo e wi dielno e yo mar ranyisi. Dielno ne dhi telo gi ng'at moro nyaka chop odhi mabor ahinya e gwenge ma onge ng'ato ma nyalo yudo yo mar dok e kambi kendo. Ng'atno ne kawo wuoch kata sandal mare kendo ng'ado ng'ombeno kendo owacho ni, "Wuok kae, dhi, lal." Be ing'eyo ni wayudo wach marwa mar dho Ingres, "ng'at ma ng'ado bura" kowuok e ndikono owuon? Be iketo ketho duto, richo duto kuom ng'at mar adek? Mano adier nenore ni en tim ma onge ng'eyo. Ang'o momiyu gitimo kamano?" Kuom higni 1,500, Jo-Israel ne oluwo chikno. Ne gioro nyarombono oko e gwenge ma onge ng'ato ma nyiso ni richo oserumo.

Kuom seche auchiel mabor, Yesu ne ochung' e wi yath, kendo nyaka bed ni ne oneno kaka higni mia auchiel. Mana kaka dier ka oweye kende e gwenge ma onge lum, ne oweye kende. Ne ogoyo nduru niya: "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyu iweya?"

3.A ywak mar ng'ado bura. "En owuon ne oting'o richo magwa e ringre e wi yien, mondo watho kuom richo kendo wabed mangima kuom tim makare; kuom ret mage, usechango." (1 Petro 2:24). "Kuom ret mage, usechango." "Nyasaye nomiyo ng'at ma ne onge richo obed richo nikech wan mondo kuome wabed jo adier mag Nyasaye." (2 Jokorintho 5:21) Be ineno ka ng'ato oloko wechego?

En gima lich ahinya. E yo moro Nyasaye nokawo jogo ma ne ongee richo, maler, maongee ng'ukni kendo maler kendo nomiyo obedo ng'at ma ok ler kaka pi ma ok ler kendo e yo moro ka abiro gi mwolo, winjo wach kendo gi yie kuom Kristo Nyasaye tero ira ber, ler, kod ng'wono mar Yesu Kristo. Mano e paro ma niggi teko moloyo, ma ok nyal yie kendo ma ok nyal winjore ma dhano nyalo ting'o, ka tim makare mar Yesu oter ne ng'at ma niggi richo. "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyu iweya" Inyalo kwan kaka ywak mar dwoko.

Ka dine Yesu ok okwayo, ka dine gik moko duto odhi mana maber e yo ma pile, mano e ywak ma in kod an ne wabiro bedo ka wachiwo e tho marwa kendo e gik ma ne timore e Bura. "Mara

Nyasaye, Nyasayena, ang'o momiyi iweya?" To Yesu nowacho wechego mondo kik abed gi gombo mar timo kamano, mondo kik ibed gi gombo mar timo kamano.

Nyaka bed ni isewinjo wachno chon kata nyalo bedo ni iseneno kata ng'atno e .*Kawuono Nyishigni* madirom aboro mosekalo. To nyalo bedo ni ne gin ranyisi mabeyo moloyo mag paroni mar ywak mar dwoko ng'ato kar ng'ato. Chieng' moro odhiambo, ne aneno ng'at moro miluongo ni Francesca Geraszchnevik ka ipenjo penjo e odhiambo mapiyo e odiechieng' mar *Kawuono Nyis*. Ne gipenje penjo nikech ne en ng'at ma ne odong' mangima e Auschwitz, ma ne en kambi marach ma ne ni e kind nek mar Jo-Yahudi. To Geraszchnevik ne nigi stori moro mamoro chuny ahinya nikech nowuoyo kuom kinde e higa 1941 mane ne nitie ng'at mane oringo e dwe mar Julaini e Auschwitz. Kendo kinde ka kinde ma ne mano timore, jatend kambi mar jela ne timo gik maromre kinde duto. Mondo kik ji kik oringo e kinde mabiro, ne ochoko jogo duto ma ne otwe kod jogo duto ma ne otwe oko e kor ot, kendo ne gigolo nying' 10 e yo ma ok opar. Kendo jogo 10 ne dhi ketogi e bur ma oyawore kendo ne dhi oumogi. Kendo ne gidhi wegii kanyo nyaka githo gi kech kata giyud pi e del. Kendo ji duto ne neno ka githo pile ka pile. Ne gichako luongo nying apar go, to nying apar mane oluong ne en nying Francesca Geraszchnevik. Geraszchnevik ne owacho kama: "Napodho piny kendo nachako ywak ma ok anyalo geng'ora. Ne akwayo." Ne awachone niya, "An gi chiega, an gi nyithindo, akwayi, akwayi, kik itimna gima kamano." Kendo apoya nono, ng'at moro miluongo ni Maximilian Cole nobiro nyime. Cole ne ok en kata Ja-Yahudi. Ne en e kambi mar jelano kaka ng'at ma ne nyiso ng'uono. Cole ne obiro e dwe mar ariyo higa mar '41, mae ne en dwe mar abiriyo, kendo ne oseyudo nying' mar ng'iyo ni, "Malaika mar Auschwitz," nikech ne omiye chiemo, kendo ne orito jotuwo, kendo ne otemo jiwo joma ne oyudo pek. Ne owuoyo kendo nowacho ni, "Komanda, bende anyalo wacho wach moro?" Ne en gima ber ahinya ni ne ok ogoye gi ligangla kanyo. To nikech gik ma ok wanyal ng'eyo, jatend-jolwenjno nolokore ne Cole mowachone niya, "Ee, inyalo." Ne owacho kama, "Be anyalo kawo kar tichne? An ng'at maduong' - ok ibi yudo tich mang'eny kuoma." Omiyo, paro mar Jo-Nazi ne okawo wachno kendo ne oyienegi. Kendo ne obolo Maximilian Cole e burno kaachiel gi jogo mamoko 9. Bang' juma auchiel tarik 14 dwe mar aboro, en kende ema ne odong' mangima. Kar weyo mondo otho nikech kech, ne giketo yath ma iluongo ni phenol kendo notho.

Ok ang'eyo ka Geraszchnevik pod ngima, kata kamano ne en ngima kaka higni aboro mokalo. Kendo ka ne gipenje penjo, wachne ne en niya, "Ne ok ayudo thuolo mar wachone wach moro, to ne aneno e wang'e ka gitere. Kendo nong'eyo kaka agoyo erokamano. Tarik 14 dwe mar aboro ka dwe mar aboro, Geraszchnevik dok Auschwitz kaka rapar. nyiso erokamano mare ne ng'at moro miluongo ni Maximilian Cole.

Wabedo gi gik matin ahinya machalo gi Francesca Geraszchnevik. Ok wabed gi dhok machal, ok wang'eyo ji machal. Ok wabed kata mar wacho ni wan piny achiel. Kata kamano, wan gi gik moko ariyo ma chaire ahinya kode. Ng'ato notho mondo ores ngima marwa kendo wan

gin ariyogi ne wadak ngimawa ma ne odong' gi erokamano chuth. <2Zepa> Mano e gima ng'ato ka ng'ato ma en Jakristo nigo ma chal gi Geraschnevik, Kata obedo ni Geraschnevik en mar ringruok to marwa en mar roho.

Ne giwuondo Yesu ahinya kendo ne giwuondore ahinya. Ne nitie achiel kuomgi ma ne en adier. Kamano, ne nitie achiel ma ne en adier. Ne giwacho ni, "Ne oreso jomoko, to ok onyal reso en owuon." Mano ne en adier. Oh, ne nyalo reso ngimane owuon, Matayo 26:53. Bang' seche moko, ne owacho ne Petro niya, "Be ok ing'eyo ni anyalo luongo malaika 12?" Ne nyalo reso ngimane owuon, to ne ok onyal miyo wachno duto obed adier. Ne oreso jomoko, to ne ok onyal reso en owuon. Ka ne dhi reso jomoko, ne ok onyal reso en owuon. "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyo iweya?" ne en ywak mar ng'ado bura. 1254 dwe mar adek higa mar 1996

Weche mag Dhano

"Bang'e, ka ong'eyo ni gik moko duto osechopo kare, kendo mondo Ndiko ochop, Yesu nowacho niya, 'An gi riyo kaachiel.' Ne nitie ng'injo mar divai ma ne nigi vinegar, omiyo ne giketo spunjno e iye, kendo ne giketo spunjno e wi yien mar hisop, kae giting'o spunjno nyaka e dhok Yesu." (Johana 19:28)

Ka wang'iyo gi wang'e, wachno ok nyis gimoro kuomwa. En gima inyalo geno kuom ng'at ma dhi tho ma ng'ich kendo ma ng'ich bang' seche auchiel e wi yath. "An kod riyo kaaye." En adier ni, mano e gima obiro wacho. Kata kamano, aparo ni owacho gik mathoth molojo. Ne anyalo nyisou ni mano ne en ng'ado bura mar chopo giko.

Seche moko iparo ni ne nitie madho ariyo ma ne owuoyo kuomgi e wi yath. En gima konyo ng'eyo ni en ang'o ma en ang'o. E Matayo 27:34 ka ne iketo Yesu e wi yath, Muma nyisowa ni ne omiye gimoro ma iluongo ni, "divai ma oriw gi ng'injo." Gall ne en gino ma kelo narkotik, gino ma kelo ng'ol. Kata Jo-Rumi ma ne nigi tim marach ne nigi ng'uono moro e kindgi. Kapok ne giketo ng'ato e wi yath, ne gimiyi gimoro ma ne nyalo mana ketho parone kendo miyo onyalo ng'ado bura kuom lit ma ne en-go. Ka ne omiye thuolo mar timo kamano, ne ok oyie. Ne owacho ni, "Ooyo."

"Ang'o momiyo ne dhi kwedo wachno?" Gimomiyo en adier ni Yesu ne ok bi yiero yo moro amora mar wuok kata yo machuok. Ne oseng'ado e pache mar ng'ado bura kuom pek duto kod mirima duto mar yath mar ng'anjo. Yesu ne dwaro ni obed gi nyalo mare duto mar paro ka en e wi yath kanyo mondo eka onyalo loso ngimane duto kod tijne duto e weche abiriyogi ma ne owachi kowuok e yath.

To bang' seche auchiel, imiye madho machielo. Ne ong'ere ne wan ni en divai ma oriw gi vinegar. Ne en gima opogore. Ne en divai ma nengone ok tek, ma ne ok ng'injo ahinya, ka ng'injo kata matin; ne en divai ma oriw gi

awayo. Joma nigi lony e somo kinde ka kinde wacho ni, "Kidieny achiel mar divai, kidieny ariyo mag vinegar." Ne onge gall, ne onge gik ma ne nyalo miyo ng'ato obed gi ng'ol. Kapo ni nitie gimoro, ne dhi jiwo ng'eyo mare. To Yesu nowacho ni, "An gi riyo kaachiel," kendo ne gimiye.

Koro ang'o momiyo ne omadho madho mar ariyo?" Ne ane ndiko mar 28. "Bang'e, ka ong'eyo ni gik moko duto koro osechopo kendo .mondo Ndiko ochop kare . , Yesu nowacho ni, 'An gi riyo kaachiel.'" Jowetena, nitie ranyisi machielo ma nyiso ni Nyasaye ema ochung' e wi yath. Ibiro neno ni an gi adier ni Nyasaye kende ema ne nyalo ng'eyo gima Yesu nong'eyo e kindeno. ngima mondo gine ka be gigo duto ne ochopo kare weche maluwogi gin weche ma ne okor mana kuom tho mar Yesu.

Gima osiep moro ma ong'eyo maber notimone. (Zaburi 41:9)

Weyo mar jopuonjre. (Zaburi 31:11)

Gik ma ne odonjnego gi miriambo. (Zaburi 35:11)

Oling' e nyim jodongo mage (Isaya 53:7)

Bedo ni onge ketho (Isaya 53:9)

Ne oket kwan mare kaachiel gi jogo ma ne oketho chik. (Isaya 53:12)

Bedo ni ogoye e musalaba. (Zaburi 22:16)

Gik ma jogo ma ne neno tugo ne timo. (Zaburi 109:25)

Taunt mar bedo maonge warruok. (Zaburi 22:7,8)

Gima ne otimo mar ng'iewo lewni mage owuon. (Zaburi 22:18)

Lamo mar wasike. (Isaya 53:12)

Bedo ng'at ma Nyasaye oweyo. (Zaburi 22:1)

Oweyo roho mare e lwet Wuoro. (Zaburi 31:5)

Choke ok ng'ad. (Zaburi 34:20)

Ne oiki e bur mar ng'at momanigi mwandu. (Isaya 53:9)

Ne gimiya vinegar mar riyo kaa (Zaburi 69:21)

Be ing'eyo ni nitie weche mang'eny ma ne okor mana kuom tho? Bende ng'atno ne en mana ng'at ma ng'iyo? Ka ne oparo kuom gigo duto, achiel nobiro e parone ma ne pok ochopo kare, achiel mogik .

wach ma ne okor. Zaburi 69:20 nonyiso ni vinegar ne dhi chiwo kendo ni ne dhi ng'iewo, kendo Yesu, ka ong'eyo ni obiro timo kamano kendo ni nyaka ochop wach ma ne okor duto, nowacho wach moro ma ne dhi miyo chopo wachno. Ne owacho ni, "An gi riyo kaachiel." Ne gimiyie vinegar. Ne en ng'ado bura mar chopo giko. Kata kamano, gima duong' molooyo mano, ne en wach ma ne owacho ni ng'ato odoko dhano.

Ne nyalo bedo ni nitie gik ariyo ma ne omiyo Yesu owacho wachno kowuok e yath. Achiel, ne en mar chopo wach ma ne okor; kendo mar ariyo, nikech ng'atno ne nigi riyo kaachiel. Gimomiyo mokwongo nyisowa ni ne en Nyasaye to gimomiyo mar ariyo nyisowa ni ne en dhano. Ka gin kanyachiel, gijiwo kendo wach maduong'ie molooyo e historia duto, ma en wach mar bedo dhano. Inkarnasion nyiso mana ni ng'atni, Yesu, ne en Nyasaye ma nobiro ka opong' gi ringruok. Nitie weche ma wacho ni mano en adier nyaka e Muma duto. Johana nochako injili mare gi "E chakruok ne nitie Wach" (ma ne en ranyisi mar Yesu). "E chakruok ne nitie Wach, kendo Wach ne ni gi Nyasaye, kendo Wach ne en Nyasaye." (Johana 1:1) Kendo bang' ndiko 14, nowacho ni, "Kendo Wach nobedo ring'o kendo nodak kae e kindwa."

Jo-Kolosai 2:9 wacho ni, "Nimar kuom Kristo, pong' duto mar Nyasaye dak e ringruok," Kata, 1 Timoteo 3:16, Paulo wacho ni Timoteo ni, "Ne oneno e ringruok kendo ne ochung'ne Roho," kendo listno dhi nyime kendo dhi nyime. Ok anyal keto geno kuom wachni ahinya. Gima ji wacho ni en dhano en Pogruok mar yie ma ni e piny mangima, odhi e yo achiel kata machielo. Ibiro neno ni piny ohero Yesu. Jo Amerka ma romo 90 kuom mia achiel kata wacho ni gin Jokristo, ji duto ohero Yesu nikech ne en ng'at ma jahera kendo ma jaber kendo ma ng'won kendo ma ok ng'iyo gik moko kendo piny nigi gombo mar wuoyo kuome ni en japuonj maber, jalony maduong' mar riekni mag piny kendo ng'at ma jaber. To mak mana ka iyiene kaka Nyasaye ma nobiro e ringruok, to Muma ok keto rhyme kata gimomiyo. En wach maduong' ahinya e dhano duto. Ka iyie ni en Nyasaye ma obiro e ringruok, gik moko duto mamoko owinjore. Be ne owuotho e wi pi? En adier ni ng'at ma noloso pi nyalo wuotho e wiye, ok kamano? Be ne owuok e bur? Ng'at ma noloko ngima, bende en gima iwuoro ni tho ne ok nyal mako? Adier ni ne nyalo wacho ni, "Richo magi owe," ma ne ochung' e wi yath. Ka en Nyasaye ma ni e wi yathno, ok en gima ng'ato nyalo bedo gi bwok ni thone ne dhi bedo gi tich mar reso.

Gima duong' ma nyaka watim e ngima wa en ni: Bende ng'atni ne en Nyasaye gadier? Kata, bende Nyasaye en adier ni ne en ng'atno? En mana mano. Kendo wach ma wacho ni, "AN gi riyo kaachiel," wacho ni, "Ee." Kamano, ne en kamano. Ne en Nyasaye ma ne obiro e ringruok.

Adwaro nyisou paro ni nitie yo ma tiyo ahinya ma pile ka pile ma nyiso ni bedo mar Yesu, Nyasaye ma biro e ringruok, nyiso gik moko duto kuomwa. Nyasaye mane oketo sulwe e polo, mane owuoyo gi piny mondo obedi kendo mane omiyo ngima e ich min-gi, Nyasaye nobiro, nodak kendo notho e wi yath mondo owinjo gima iwinjo, ng'ich kaka ng'ich, ng'ich kaka in-go kendo ywak kaka iywak. Gima lit en ni ji mang'eny oyie Yesu kendo kata awuoyo kuom Jokristo sani, to gin gi ng'eyo matin ma nigi nengo maduong' kuom kaka odwaro gadier ni obed gi teko kuom ngimagi ma pile ka pile.

Ji mang'eny neno Yesu kaka ng'at ma nobiro mar keto dini, Jokristo, riwruok, kanisa, chik mar tim, Muma kendo giparo ni mano kende. Ooyo! Yesu ne ok obiro e pinyini kendo ne ok ochung' e wi yathno mondo oket dini. Ne obiro mondo oket winjruok kendo.

Nyalo bedo ni isewinjo wachno chon to pod ok ing'eyo. Iyie ni Yesu nobiro e ringruok, osebedo kae, osetimo kamano, osedok e polo kendo gima notimo ne en gima duong', kes oserumo. Ere kaka inyalo bedo gi winjruok gi ng'at ma ok ni kae? Ok inyal nene, mulo, winjo kata winjo kaka owinjo. Wabedo kaka nyathi matin ma ja higni auchiel ma ne oyudo lek marach. Min ne odonjo e od nindo mare ka en gi ywak kendo temo miye chir kendo yudo thuolo mare ma medore, ne omulo wiye kendo owachone ni, "Koro nyathina, dok e otanda, Yesu ni kae gi in." Nyathi matinno nochung' gi wang'e kendo nowacho ni, "Bende ber, ibed kae gi Yesu, an abiro donjo kuno gi baba."

Koro wanyiero gi wachno, to mano e yo ma thoth ji ma ang'eyo tiyogo gadier kuom Yesu. Ji mang'eny oyie ni Yesu nitie kamoro, to wan wadwaro gimoro ma nigi ring'o kod remo ma wanyalo ng'iyogo. Wadwaro ng'at ma wanyalo mako, ng'at ma nyalo mulowa, ng'at ma nyalo winjowa gadier. Kapo ni nitie ndiko moro ma dwoko penjo ma wacho ni: Be Yesu ng'iyoy? Be onyalo mulowa? Be wanyalo mulo wiye? Bende adier onyalo chopo dwaro ma an-go sani? En ndiko ma wapuonjorego sani. Yesu nowacho ni, "An gi riyo kaachiel."

Achiel kuom gik ma ng'ato nyalo ng'iyoy ahinya e Muma duto en ka Yesu ne chiegni chako tijne, ne odhi e gwenge ma onge chiemo kuom ndalo 40 kendo Muma nigi achiel kuom weche madongo ma ng'ato nyalo ng'ado e ndiko duto, owacho ni "Kendo ne en gi kech." Odiechienge piero ang'wen ma onge chiemo kendo ne en gi kech. Kae sani e dakika machuok mogik mag ngimane ka ochung' e wi yath, wayudo ka en gi riyo kaachiel.

En gima kelo gombo ne an ni e giko mar buge mag tij lendo mare, waneno ka Yesu temo gi dwaro madongo molooyo mag dhano: kech kod riyo kaachiel. Be isepenjori ga ang'o momiyo iwachonwa kamano? Ang'o momiyo kae e Matayo 4 e gwenge ma onge lum ka Yesu dhi .*achiel kuom achiel*gi Satan sama gitemo ng'eyo ng'at ma biro locho e piny. Wawuoyo kuom lweny mar roho ma nyaka chieng'. Bang'e, ne owachnwa ni "kendo ne en gi kech ahinya." Ang'o momiyo kae e odiechieng' ma ng'ich molooyo ma osebedo kama Yesu ne yudoe ng'ich marom gi ma richo duto magwa ne oting'ore e wiye, kendo en ema odwaro Wuoro kendo ok onyal yudo, ka ywak ni, "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyo iweya?" Bende, ne owachnwa ni: Kendo ne en gi riyo kaachiel.

Be isepenjori ga ang'ó momiyo inyisowa gik ma kamago? En mondo weche ma ni e Jo-Hibrania 4:15-16 owinjre kaka adier chuth e itwa: "Nimar ok wan gi jadolu maduong' ma ok nyal ng'uono kuom jok ma wan-go, to wan gi ng'at ma osetemo e yore duto, mana kaka wan bende—to ne onge richo. ng'uono." Ne ane wachni, " mondo okonywa e kinde ma wan gi dwaro."

Ower maberno wacho ni, "Be Yesu ng'iyo sama chunya lit ahinya ma ok nyal mor kata wer? Ka ting' ng'ato ng'iyo kendo ng'iyo ng'ato ng'iyo kendo yo medo bedo matek kendo mabor? Oh ee, ng'iyo, ang'eyo ni ng'iyo." To maber moloyo wendego, Petro nowacho ni, "Ket parruok duto kuome nikech en ema oherou." (1 Petro 5:7)

Yesu ok ni kae kawuono e ringruok mondo oket lwete e wiya, mondo omak lweta e ringruok e otieno ma mudho kod kinde ma kelo luoro. Amor ni ok en kae e ringruok sani. Nikech osetimo gima ne onego otim kendo richo marwa osegol oko. Ka dine pod en kae, dine en nikech dwaro mar weyo kendo golo richo marwa. Bende amor ni ok en kae e ringruok nikech oseduoko e od kom mar loch mar polo ka okwayowa e nyim Wuoro. Amor, nikech sani ok oket kendo e ring'ó ma ogeng' gi kinde, kama kod kama. Onyalo ng'eyo kendo ng'ado bura kuom lit, masira kod dwaro duto ma wan-go e kinde achiel. Ok onego wabed kaka ng'at ma nigi tuwo mar lepra kata Bartimeo ma muofu kata ng'at ma muofu, ok onego watem kendo wafweny: Be Yesu ni Nazaret? Be Yesu ni Kapernaum? Be Yesu ni e Yerusalem? Ne adwaro nenogi. En kanyo, kanyo kama wanyalo muloe kinde moro amora.

Amor ni ok en kae e ringruok nikech noweyo bang'e "Jarieko," Roho Maler mar Nyasaye, ok mana mondo obed kodwa, to mondo odagi e chunywa sama wachier kaka chuech manyien kuom batiso e Kristo. Roho Maler ma odak e chunywa ema timo lamo e lamo magwa. Jo-Rumi 8:26 wacho ni, omiyowa gik ma ok wang'eyo kata kaka wanyalo chiwo. Owuoyo gi Wuoro kuom dwaro magwa ma ok wang'eyo kata kaka wanyalo kwayo. Omiyo, ka ng'ato ang'ata kuomwa biro ir Nyasaye e lamo, Yesu ma ni polo nyalo ng'eyo kendo chopo dwaro moro amora ma wan-go. Ka mano ok miyi ng'eyo moro amora en nikech pok iromo gi "ng'at" Yesu, kata nikech pok ine lamo kaka thuolo mar wuoyo kode wang' gi wang'. Okidwar mana lamo, dak e lamo. Mano en wach mar rito. Jandik moro nowacho ni ng'at ma ne odongo e Betlehem nyiso ni Nyasaye nobiro. Musalaba ma ni e wi Kalvari nyiso ni Nyasaye ng'iyo.

Ne giting'ó ng'injo mar hisop ma ne nigi vinegar kod divai nyaka e dhoge kendo "Ka ne okawo madho, Yesu nowacho ni, 'Oserumo.' Ka owacho kamano, ne oluor kendo oweyo roho mare." (Johana 19:30) Ne nyaka Yesu oyud dwaro mag dhano kapok ochako wacho ni en Nyasaye. Ne ok onyal luongo weche ma wacho ni, "Oserumo," nyaka ne riyo mare mar dhano ochopo, kendo ne odok piny. Ang'ó ma osiep ma wan-go e

Weche mag Loch

William Henry Harrison, Ker mar abung'wen mar piny Amerika, ne omiyo twak mabor mogik mogik mondik e weche mag chak loch. Ne en gi weche mokalo 9,000. Nyaka bed ni Harrison ne mor ahinya gi wachno nikech ne en odhiambo ma ne piny oling' kendo koth ne chwe, kendo ne en odhiambo mar dwe mar achiel. Ne ok oyie rwako kot ma malo kata ndiko adres mare machuok. Bang' chung' e chal marachgo kuom seche ariyo, ne oyudo tuwo mar ng'ut kendo notho bang' dwe achiel. Ng'at moro nowuoro ni, "Onge jatend piny mosewacho gik mathoth kendo timo matin."

Koro pim wachno gi gima Yesu notimo ka ne ochung' e wi yath ma ne ochung'ne got miluongo ni "Kalvari." Weche ma ne owacho ne gin matin. Wabedo mana gi rekod abiriyo kende. Ne gin weche machuok. Onge kata achiel ma nigi weche mokalo apar e dho Ingesa. Kata obedo ni ne gin matin kendo machuok, ngima mosiko duto ne oloki gi gik ma ne owacho. Aparo ni ng'ato nyalo wacho ni "Onge ng'at mosewacho matin kendo timo mathoth."

Gima ne ber moloyo kuom weche duto ma ne owacho ne gin weche mag loch: "Oserumo." "Bang'e, ka ong'eyo ni gik moko duto osechopo kare, kendo mondo Ndiko ochop, Yesu nowacho niya, 'An gi riyo kaachiel.' Ne nitie ng'injo mar divai ma ne oting'o divai, omiyo ne giketo spunjno e iye, kendo ne giketo spunjno e wi yien mar hisop, kendo ne giting'o spunjno nyaka e dhok mar Yesu, kendo bang' ka osetieko madho divai, Yesu nowacho niya, 'Oserumo.' Kane owacho kamano, noting'o wiye piny kendo oweyo roho mare." (Johana 19:28)

Wachno bironwa e dho Ingesa gi weche adek mopogore opogore: En—en—osetieko. To e dhok ma ne ondikgo, ma en dho Grik, ne en mana wach achiel: *Telestai. Telestaine* en wach ma nigi teko. Ne en wach ma ne tieko ahinya ma ne nyiso ni gimoro osetieko chuth. Osetieko chuth. Jomoko ne paro ni mano ne en ywak mar ng'ol. Yesu nogoyo nduru niya, "Oh, oserumo!" Ne ok en kamano. Jomoko ne paro ni nyalo bedo ni en ng'at ma ng'ur, "Ohhh, oserumo." Bende ne ok en kamano. Ne an gadier ni wachno ne en wach mar loch, to ok mar masira. Mae ne en wach mar mor, to ok mar ywak. Mae ne en ywak mar loch, to ok ywak mar bedo gi geno. Kuom adier, ne nyalo goyo koko ni "*Telestai!*" OSETIEKO!

1. Tich mar Yesu e piny ne orumo . En gima yot ahinya chako gimoro moloyo tieko, ok kamano? Kata ka iwuoyo kuom tich moro, digri mar kolej, keny, singruok, ngima, kata gimoro amora: en mana ni yot ahinya chako moloyo chopo giko. Mano e momiyo wamiyo mana mich ne jogo ma otieko. Ok uneno sati ma ondik ni, "Ne achako ng'wech mar Boston," ok kamano? Onge ng'at ma yudo diploma e odiechieng' mokwongo mar skol. Ok iyud saa mar mula e chakruok mar dwe mar ariyo e tijni manyien. Iyudo duoko maber ka itieko. Kuom wacho adier, thothwa bedo gi pek mar tieko gima ne wachako, to ok kamano kuom Yesu. Ne en ng'at ma ne otieko.

Wach ni, "*Telestai*," otigodo nyadidek mamoko e injili mar Johana kendo nyadidekgo duto owuok e dhok mar Yesu. "Chiemo mara, Yesu nowacho 'en timo dwaro mar Jal mane oora kendo chopo tichne." (Johana 4:34) "An gi neno mapek moloyo mar Johana. Nikech tich ma Wuoro omiya mondo atim, ma atimo, en gima nyiso ni Wuoro ema oora." (Johana 5:36) Ng'atni wacho ni chakruok, asebedo ka atimo gik ma ne achako.

Seche moko kapok odhi e yath, en e lamo gi Wuon mare kendo nowacho ni, "Akeloni duong' e piny kuom chopo giko" (nitie wachno, *Telestai*) "kuom chopo tich ma ne imiya mondo atim." (Johana 17:4) Bang' seche moko, ogoyo nduru ka ochung' e lwete, "Osetieko." (Johana 19:30) Ka Yesu nobiro e pinyni, ne ok obiro gi ng'iyi ma ok opar mar "fuyo machiegni gi kombe mag pants mari." Ne en gi chenro makende. Ne ong'eyo maber gima ne dwarore otim. Ne ong'eyo weche ma ne ondiki ma ne dwarore ni otimre, chwo ma ne dwarore ni opuonj, hono ma ne dwarore ni otim kod wach ma ne dwarore ni oter. Ne owacho ni, tichna en timo dwaro mar Ng'at ma noora kendo abiro tieko tichno.

Gimomiyo ji mang'eny winjo ni ok gin gi gik ma gidwaro timo e ngimagi, ni ok gin gi mor ahinya, en ni ok giluw mana ranyisi mar Yesu. Gionge gi chenro mar ngimagi. Giluwo yamo moro amora, gimoro amora ma kelo mor mapiyo kendo gimadho kowuok e puoth moro amora mar mor. To gibedo gi riyo kaachiel nyaka chieng'. Yesu, mopogore gi mano, nowacho ni adwaro ng'eyo gima Wuora dwaro ni atim kendo abiro timo kamano nyaka atiek. Ji, mano e siri maromre mar chopo e ngimani. Wan e pinyni nikech gino machal gi ma Yesu ne nitie kae. Wabiro ka mondo wakel duong' ne Wuoro. Mano nyalo miyo ibed gi bwok, to wan bende wabiro timo kamano e yo machalre ahinya. Wabiro chopo gino kuom bedo mana jowinjo, kuom dhi e musalaba marwa wawegi e yo mar ranyisi kendo kuom weyo mondo wagoye e musalaba mondo Nyasaye odagi kendo oloch e chunywa. Wabiro bedo gi mor kuom siko e yo kendo kuom tieko ng'wech.

Gima mogikno e gima tek moloyo timo. Moko kuomu penjo ni "Itimo kamano nade? Ere kaka ibedo gi gombo? Ere kaka ibedo gi chir mar ng'ado ng'wech duto mar ngima nyaka e giko kendo itimo maber?" Wabiro nono gima Muma nyisowa kuom wach ma ling' mar Yesu.

"Wek waket wang'wa kuom Yesu, . 'jandik kendo,'" (nenno wachno) "jatieko yie marwa, ma ne onyisowa ng'uono kuom mor ma ne okete e nyime, ka ok ong'iyu wich kuot mare, kendo nobet piny e lwet korka achich mar kom mar Nyasaye." (Jo-Hibrania 12:2) Onyisowa kaka wanyalo tieko," Mae e kaka watieko, ne okawo Yesu ng'uono kapok oketo ng'uono? W. ne osin gi wich kuot, to ne okalo kuome. Ang'o momiyu nong'eyo ni ne dhi bedo e lwet korachwich mar kom mar loch mar Nyasaye bang' keto yo mondo dhano obed gi winjruok kodgi. nyaka chieng'.

Koro kik uwinjo marach. Ok abi loko ngima mar Jokristo gi gimoro nikech kaka wadwaro chopo dwaro marwa kendo tieko ng'wech Nyasaye kelo olembe e ngima marwa. Wasepuonjore gigo: Hera, mor, kuwe, horuok, olembe duto 9 mag roho ma wuok e Jo-Galatia 5. Onge ng'at ma nyalo yudo gigo e yo marom gi kaka Jakristo nyalo yudo.

Kata kamano, nitie ng'et pesa machielo ma ng'ato nyalo ng'eyo. Bedo jolup Kristo biro dwaro gik moko e ngima marwa. Obiro dwaro ni watim gik moko ka wuoth marwa gi Nyasaye en mar adier kendo onyisowa kaka wanyalo ng'ado bura gi chiwruokno, gik ma dwarore kod gik ma kelo ich wang' e ngima. "Nikech mor ma ne okete e nyime, noyie gi yath mar ng'anjo ka ok ong'iyu wich kuot kendo sani obet e lwet korka achich mar kom mar Nyasaye." (Jo-Hibrania 12:2)

Moko kuomu ni machiegni gi weyo tich. Moko kuomu ma usomo somoni nyalo bedo ni ni machiegni weyo tij lendo, uchako winjo ka un gi paro ma ok kare kendo nyalo bedo ni nenore ni ok nyal kelo olemo. Be in japuonj e skul mar Muma ma ipenjori ni, owinjore iwe mana nikech iparo ni "ok anyalo chopo e japuonjre moro amora?" Be in jatich ma ng'ato ka ng'ato timo ma kamano? Be moko kuomu paro mar weyo kenny? Be moko kuomu paro ni, ok ang'eyo ka be abiro dhi nyime gi gik ma kanisa timo?"

Be anyalo miyoi riekio achiel matin maberie moloyo? Ne ane kama Yesu ne onenoe. Ket pach kendo kuom ngima mosiko. "Pinyini ok en ot mara; an mana ng'at ma kalo. Gik ma an-go oketi kamoro mabor gi polo." Ka ok iyie gi wachno, ibiro bedo gi pek mar tieko ngimani, Paulo nowacho ni "...e kinde mowinjore wabiro ng'iewo cham ka ok waweyo." (Jo-Galatia 6:9) Kik iwe. Telestai. Yesu notieko tichne.

Chenro mar warruok ne orumo . Ne ong'eyo ni chenro mar warruok ne oserumo. Wachno, " Telestai" en wach ma mulo chuny. Ne itiyogo ahinya e higni mag 100 e yor ohala. Kuom ranyisi, ka ng'ato nigi hola ma ne dwaro ni ochul e okang' achiel, ng'atno ne nyalo donjo e .

e odiechieng' mogik kendo igoyo piny pesa matinno kendo iwacho ni, "*Telestai*," osetieko, osehul, osetieko. Kendo ng'at ma ne omiye hola ne nyalo ng'iyoy gi ng'atno kendo wacho ni, "Amor gi pak!" Ka Yesu goyo nduru ni, "*Telestai*," jogo duto ma ni e alwora mar yath ne dhi timo riwruokno. Osehul, osetieko. Ang'o ma ochul, ang'o ma ochul chuth? Duoko en chudo mar richo, ng'iewo mar warruok.

Ere kaka Yesu nonyiewo warruok marwa? Ere kaka mano timore?

Gima ne chik dwaro ne en ni ng'ato ang'ata ma ne otimo richo ne dhi tho. Mano ne en kuong'ruok mar chik. Koro paro ni wach mar "tho" tiende en pogruok. Ka itimo richo, ibiro bedo mopogore gi Nyasaye nyaka chieng'. Mano e yo ma ne dhi tiyogo. Ng'ato ne nyaka donj kendo ogol gowino, ogol gowino, ochul gowino. Chakre chakruok mar piny, Nyasaye noketo chik ni nyaka bed ni nitie misango mar remo. Ok ang'eyo gimomiyo, wabiro penjo Nyasaye ka wachopo e polo. Wabedo gi gik moko ma nyalo konyowa. Ne onyisowa ni ngima ni e remo. Richo en tho; ngima weyo tho, ma ne dhi bedo chudo. Ne nyaka obed chudo mar remo mondo ogol richo magwa.

Koro kuom higni mathoth Nyasaye ne oseyie mondo rembe mag le, rombe, dhiang', dier kod nyithind rombe, kaka chudo mar ranyisi mar richono. To "Ok nyalre ni remb dhiang' kod dier ogol richo gadier." (Jo-Hibrania 10:4) Onge, ka richo marwa ne dhi golore, chiwo ma ne dhi chulo richono e yo moromo kendo golo gowi ne nyaka chopo gik adek: 1) Ne nyaka obed mar dhano; 2) ne nyaka obed maonge richo kendo 3) ne nyaka obed ni odagi e bwo chik, Chik machon mar Musa ne chopo weche duto kod weche duto e yo makare chuth. "To ka kinde osehopo, Nyasaye nooro Wuode, ma ne onyuol gi dhako, ma ne onyuol e bwo chik, mondo ogol jogo ma ne ni e bwo chik, mondo wayudi ratiro chuth kaka yawuowi." (Jo-Galatia 4:4) Omiyo misango ne nyaka bed dhano kendo onyuol e bwo chik. Yesu ne ochopo e gik moko adekgo duto. Kuom mano, Ne nyalo kendo ne dhi timo chudo kuomwa.

"Omiyo, sani onge bura ne jogo ma ni e Kristo Yesu, nikech kuom Kristo Yesu, chik mar Roho mar ngima nogonya kuom chik mar richo kod tho. Nikech gima chik ne onge teko mar timo nikech ne okethore nikech kido mar richo," (ne ane wachni) "Nyasaye notimo kamano kuom oro Wuode owuon e kido mar richo mondo ogol ng'at ma richo. mondo dwaro makare mag chik ochop e chunywa chuth." (Jo-Rumi 8:1-4)

Wasebedo thuolo kuom richo kod tho nikech Nyasaye nooro wuode owuon ma chal gi dhano ma ja richo mondo obed misango marwa mar richo mondo gik makare ma chik dwaro ochop e chunywa.

Ne ane ni ondik ni "ne oromo e wan" to ok ni "ne oromo gi wan." Ok wanyal chopo dwaro mag chik. Onge ng'at ma ne nyalo timo kamano mak mana Yesu.

Kidieny maduong'ie molooyo mar gik moko duto kuoma ni e ndiko mar adek, ndiko mogik mar ndiko, "Ne ong'ado bura ne richo e dhano ma ja richo." Be ing'eyo gima wachno nyiso? Ni ka Nyasaye oneno an, jaketho, to jaketho ma ni e Kristo, Jakristo, ok onena kendo owacho ni "Akwedoni, in jaketho." To kar mano, "Ong'ado bura ne richo e dhano ma nigi richo." Owacho ni akwedo richo mari, aketo richo mari e wi yath kendo aweyo mondo ibed gi tim makare mar Yesu." *Telestai*. Kaka wendego wacho ni, "Yesu nochulo duto, duto en ema an gi gowi. Richo ne oweyo ng'injo makwar; ne olose marachar kaka baraf."

Teko mar tho ne otieko . . Wasigu ma dhano en tho, ok kamano? Ng'at moro nowacho ni, "Ng'ato dwaro bedo gi mor, to ng'ato ok nyal bedo gi mor nikech otimo gima ok odwar timo, otho." Mano nyiso thoth dhano.

En nyadide ma watemo weyo tho? Be watemo nyadide mondo kik wabed gi timno? En nyadi riyo ma wanyalo ng'iyogo kendo timore ka gima ok nitie? Watemo geng'o lwete, to bang'e waduto wachopo e lwete. Nitie wach maber ahinya! Yesu osekecho ng'at ma ne oketo ng'ute. Yesu ne ok olando wach mar liel. Kuom adier, Yesu ne oketho liel moro amora ma ne odhie. Ne giywak nikech nyar Jairo, kendo ne pok owuok e bur. Ne gitero wuod dhako ma chi liel oko mar Nain. Ne omiyo mana ochung' malo. Ne gisebedo ka giywak Lazaro kuom ndalo ang'wen. Yesu nowacho ni, "Dwok kidi chien. Lazaro wuok oko." Yesu nene oketho liel moro amora ma ne odhie.

E ndalo adek ma ne oting'o thone kod chier mare, ne ogolo teko duto ma ne en-go kuom tho. "To Kristo osechier kuom joma otho, en olemo mokwongo mar jogo mosenindo. Nikech nikech tho nobiro kokalo kuom ng'ato, chier mar joma otho bende biro kokalo kuom dhano. Nikech kaka ji duto tho e Adam, e kaka ji duto biro chier e Kristo. To ng'ato ka ng'ato e kindene owuon: Kristo, olemo mokwongo mar jogo mabiro, bang'e." (1 Jokorintho 15:20)

Ka ne gigolo ringre Yesu ma ne onge ngima e wi yath e odiechieng' Jumapilno godiechieng'no, ne gikete e bur ma ne ginyiew. Kaka jolwenygo ne ong'eyo weche ma ne owacho kuom duoko ngima kendo ne giluro jolupne, ne gibolo kidi e wi burno, ne giketo osimbo kuome kendo ne giketo jorit e alworane. Kata kamano, ne ok ginyal rito kodhi mar ngima. E odhiambo mar Jumapilno, Maria kod mon mamoko ne ni kanyo ka En, ngima, ne osewuok oko. Ne en olembe mokwongo. Ng'at mokwongo ma ne obiro chier kuom joma otho, ok bi tho kendo. Ka obiro kendo ji duto mosetho e iye, biro wuok e bur ka omiye ringruok manyien, ma ok nyal kethore kendo ma ok nyal kethore. "Ka gik ma kethore oserwako gik ma ok tho, to gik ma tho oserwako gik ma ok tho, e kindeno wach ma ondik biro chopo kare:

"Tho osemuonyo e loch. O tho, loch mari ni kanye? O tho, ng'wech mari ni kanye?" (1 Jokorintho 15:54-55)

Jowetena, ka Yesu nowacho ni, "*Te/esta!* Oserumo!" noloko tho kowuok e bur ma onge giko obedo yo mar wuok, okawowa oko mar yo achiel kendo oketowa e yo maber molooyo. Yo ma waromogo gi tho en tem mar asid, pim mogik mar yie marwa. Be in gi yie ma kamano, yie ma kamano, ni Nyasaye biro chieri malo kowuok e buruni? 1257 dwe mar ang'wen higa mar 1996, oserumo.

Weche mag Chiwruok

Ne nitie ji gana gi gana, kata gana gi gana, ma ne osegoye e musalaba e Yerusalem kapok odiechieng' ma ne ogoye Yesu e musalaba kendo nyalo bedo ni ji gana gi gana bang' ka Yesu osegoye e musalaba. Omiyo, ne ok en mana adier ni ng'at moro ne igoyo e musalaba. Gima ne omiyo ng'atni obedo ma ok ng'iyore ahinya en ng'at ma ne ni e wi yath e odiechieng'no.

Ne nitie ng'wech ma ne ni e yamo. Ne nitie oganda mang'eny ma ne opong'o taon mar Yerusalem nikech ne en nyasi mar Kapo. Kuom wacho adier, gik moko ne nyalo bedo mayot ahinya bedo gi ng'anjo e Yerusalem e kinde ma kamano e higa. Ne nitie kit paro ma ne pong'o piny ma ne tiyo e odiechieng'no. Odhiambo duto, jotelo ne osetiyo kaka jogo ma ne jiwo ji. Ne gin e kind ji ma ne goyo nduru niya, "Guere e musalaba! Oganda duto ne oriwore gi ng'wechno. Jolweny mag Jo-Rumi ne ochung' motegno ahinya e odiechieng'no. Ne giseneno ka oganda mang'eny mag Jo-Yahudi ma kamago lokore gi tim ng'anjo chon, omiyo ne gin gi ritruok ahinya.

To sani gikone, Yesu ogoye e wi yath. Nenore ni moko kuom ywakno ne osedok piny matin kende, to sani gik ma ne lich ahinya ne ochako timore. Onge ng'at ma ne nyalo keto lwete chuth kuome, to ne nitie gimoro ma ne ok ong'ere e gima ne timore, ma ne chalo ka gima gimoro ne ng'anjo e wiye, kendo ne ok ing'eyo ni en ang'o. Ne ok inyal ng'eyo adier. Kata obedo ni ne en saa auchiel ma ng'ich ahinya, saa 12:00 e kind odiechieng', ne obedo mudho; ok mana kit mudho ma wasebedo ka waneno ka yamo mager obiro e odiechieng' nikech pod en mudho matin, to en mudho mapek ahinya. Ne en kit mudho ma inyalo winjo mana. Ochalo gi otieno ma oumo piny kendo dwe ok owuok, ok inyal neno sulwe kendo in mabor gi taya mag taon. En adier ni ibedo gi kinde matek kata neno lwedo e nyim wang'i. Ne en mudho ma kamano e kind odiechieng'.

Ne en kit mudho mapek ma ne inyalo winjo chiegni, ma ne oting' o mudho mapek ahinya ma ne inyalo ng'ado gi pala. Ne en kit mudho ma miyo winy dhi kendo loso ot. Ne en kit mudho ma miyo jolweny wang' o mach mondo gine. Ne en kit mudho ma ne ok dhi mapiyo kaka eclipse nyalo timo. Kata kamano, ne nenore ni ne odhi nyime nyaka chieng', kuom seche adek ma ne opong' gi mudho chuth. Gik moko ne gin gik ma ok ng'iyore, winjo ma lich, ma kelo luoro kendo ma kata miyo ji luoro.

Kata kamano gima kelo miwuoro kuom seche adekgi en kaka ng'ato ka ng'ato kuom jondiko mag Injili nyiso e yo machuok wach mar gima ne timore e seche mogik mag ngima Yesu. Gigo *Muma ma olerma* F. LaGard Smith noloso higni moko mokalo nigi yo maber ahinya mar keto weche mopogore opogore mag injili kanyachiel mondo osomre kaka wach achiel. "Chakre saa mar auchiel nyaka saa mar auchiel, mudho ne oumo piny. Ka chiegni saa mar auchiel, Yesu noluongo gi dwol maduong' niya, 'Eloi, Eloi, lama sabaktani?' ma tiende en ni, 'Nyasacha, Nyasayena, ang' o momiyi iweya?' Ka moko kuom jogo ma ne ochung' kanyo ne winjo wachno, ne giwacho ni, "Oluongo Elia Bang'e, ka ong'eyo ni sani gik moko duto osetieko kendo mondo weche ma ondik e ndiko ochop kare, Yesu nowacho niya, 'An gi riyo kaachiel.' Bang'e, achiel kuomgi noringo kendo noyudo sponj. Ne opong'e gi vinegar mar divai kendo noketo e wi yien kendo ne omiye Yesu mondo omedh. To jomoko nowacho ni, 'Koro, weye mondo wane ka be Elia biro biro orese.' Ka ne osetieko madho pi, Yesu nowacho niya, 'Oserumo.' Yesu noluongo gi dwol maduong' niya, 'Wuoro, aketo Roho mara e lweti.' Ka osehacho kamano, noting' o wiye piny kendo noweyo roho mare.

"E sechego, ng'injo mar hekalu ne ogweche ariyo chakre malo nyaka piny. Piny ne oyieng' kendo kite ne opogore. Liel ne oyabere kendo ringre jomaler mang'eny ma ne osetho ne ochier. ne gineno yiengni piny kod gik moko duto ma ne otimore, ne giluro ahinya kendo ne gilero ni, 'Adier, ng'ano ne en Wuod Nyasaye.'

Moko kuom mon ne neno ka gin mabor, kendo kuomgi ne nitie Maria Magdalena, Maria min Jakobo gi Josef kod Salome. E piny Galili, mon-go ne oseluwo bang'e kendo ne gikonyo dwarone. Ne nitie mon mamoko mang'eny ma ne obiro kode Yerusalem bende. Ka ji duto ma ne ochokore mondo gine gima ne otimore, ne oneno gima ne otimore, ne gigoyo ng'utgi kendo gidhi. To jogo duto ma ne ong'eye, nyaka mon ma ne oluwo bang'e kowuok Galili, ne ochung' mabor ka gineno gik moko duto.

E seche adek mogik mag ngima Yesu, chakre saa auchiel nyaka saa adek otieno, Yesu ne owacho weche matin ahinya, to gima ne owacho en gima duong' ahinya. Gima ne Yesu owacho mogik ne en "Wuoro, e lweti aketo ngimana .**chuny**." Wach mokwongo ma ne owacho kuno en wach ma wacho ni, "Wuoro." Ang'o

wach maber ma en. E kinde duto mar masira maborni, kendo kata kapok masirano ochopo, waneno ka Yesu wuoyo ahinya gi Wuon mare. Kuonde moko e kind Od Malo kod Podho mar Getsemane, Yesu wacho ni, "Wuoro, saa osechopo." To ne ane kaka nowuoyo gi Nyasaye kama: "Wuoro, saa osechopo."

E kama ne en owuon, ne olamo kama: "Wuoro, kik dwaro mara otimre, to dwaro mari otimre." Bang' ka osegoye e wi yath, nowacho niya, "Wuoro, wenegi kethogi nikech ok ging'eyo gima gitimo." Ka ne okawo richo magwa ne owacho ni "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyo iweya?" Gikone, kapok otho, nowacho niya, "Wuoro, aketo chunya e lweti."

E kinde duto ma ne otimoree gik moko, ka ok ing'iyoye kaka ne gin, Yesu ne ok oweyo tudruok gi Wuon mare. Ne olamo Wuon mare, owuoyo gi Wuon mare, e winjruok gi Wuon mare kendo e winjruok kode. Mak mana e kinde matin ma ne Nyasaye olokorego Yesu, kendo Yesu nogoyo nduru gi wechego niya, "Nyasacha, Nyasayena, ang'o momiyo iweya?" Yesu ne ok oketho winjruok ma ne en-go gi Wuon mare.

Mopogore gi Yesu ok okawo gik mang'eny ma nyalo ketho pachwa mondo ogolwa e yo kuom odiechieng' achiel kata juma achiel kata mathoth moloyo, mondo ogolnwa kendo oket pachwa mabor gi Wuoro, kuom yo ma Nyasaye gwedhogogo. Wahero weyo lamo ni "Nyasaye, erokamano kuom ritowa" kata "Nyasaye, erokamano kuom timo kamano e ngimana." Wabedo gi paro mayot ahinya, to ok Yesu. Kata obedo ni gik moko ne timore nade, kinde duto Yesu ne ni e winjruok kendo ne oloso gi Wuon mare.

Kae Yesu nowacho ni, "Wuoro, e lweti..." Kuom seche apar gi ariyo mosekalo, Yesu ne ni e lwet jomoko ma ne otimne marach. Ne gisewuok gi ng'ute, gigoye e wang'e, gigoye e yo marach e kor ng'ute kod e ringre kendo ne gikawo osimbo ma ne olosi gi kuthe mabor kendo ne gidhiro osimbono piny e wiye kendo e wang'e. Ne gisetimone gik maricho ahinya. To sani gikone osechopo e lwet Wuon mare. Ok ni kendo e lwet jogo ma ne otimne gik maricho, to en e lweti, Wuoro, ma aketo chunya. Ne orwak sani gi lwete mag Nyasaye ma nigi hera kama ne dhi bedo gi arita kod horuok kod yie. Ok anyal weyo paro ni nitie kinde ma nyalo bedo ni wawinjo ka ji ng'anjo kata ka ji ng'anjo kata ni wan kendwa kata ka chal ma wan-go nyalo bedo nade. Kata kamano, ng'eyo mana ni wanyalo bedo e lwet Nyasaye, to ok e lwet joma ne nyalo timonwa gik maricho kata kata e lwetwa wawegi, en paro ma jiwo chunywa.

Yesu bende nowacho niya: "Atimo." "Wuoro, e lweti, aketo chunya." E dhok machon, "timo," tiende en keto kata keto gimoro oko. Kowuok e yo machielo, onge ng'at ma ne okawo ngima Yesu kuome. Ne osehacho kamano kata kapok ogoye e wi yath. Ne owacho ni, "Aketo ngimana piny. Onge ng'at ma kawo .

ngimana kuoma." Kuom chunye owuon, Yesu noketo ngimane owuon nikech in kod nikech an. Yesu ne osetimo gik moko duto ma Wuonwa ne okwaye mondo otim. "Osetieko." Yesu ne osebedo chiwo mar ng'uono mar richo magwa, chiwo mar ng'uono. Yesu ne osebedo chiwo mar ng'uono ma ne Nyasaye dwaro kuom richo mag piny kaka ne otieko ng'uono kuom richo mag Nyasaye. ng'ato nyalo ng'ado bura (1 Johana 2:1-2).

Adier, inyalo nyisgi e yo ma kamano:

1. Wan gi chandruok – wan joketho ma ochung'ne tho .
2. Nitie yo mar tieko wachno – chiwo maongee ng'ukni, maongee richo, ne dwarore .
3. Nitie duoko – Yesu nochiwo ngimane owuon maonge richo nobolo rembe owuon kendo nopong'o dwaro mar Nyasaye mar winjruok.

Yesu nowacho kama: "E lweti, Wuoro, aketo chunya." Chiegni higni mia apar mokalo, Daudi nowacho wach ma kamano to nomedo kwayo niya "Aketo chunya e lweti, ng'adna, Ruoth Nyasaye, Nyasaye mar adier." (Zaburi 31:5) En wach ma nyiso ni ng'ato ochiwore. Mano e gima Yesu ne osetimo e ngimane duto e piny. Ne ogeno Nyasaye kendo ne osechiwo ngimane e bwo Nyasaye Maduong' Mogik chuth. Yesu nong'eyo gi adier maduong' ni chier kod duong' ne ritoe.

Ne otieko. Ne osechopo gik moko duto ma Nyasaye ne okwaye mondo otim. Ne osechul chudo duto mar gowi marwa mar richo. Yesu, ma ne en chiwruok marwa mar ng'uono, ne osemiyo obedo mayot mondo wabed gi winjruok maber gi Nyasaye. Seche moko sani wanyalo winjo maber gima Johana ne dwaro wacho ka owacho ni "Nimar Nyasaye nohero piny ahinya, omiyo Wuode ma Jalno owuon mondo kik lal, to obed gi ngima mosiko."

Nyaka watim singruok. Nyaka wabed gi kinda. Nyaka wachiw ngimawa e lwete. "Kata ok ung'eyo ni wan duto ma ne wabatiso e Kristo Yesu, ne wabatiso e thone? Omiyo, ne oyike kanyakla kode kuom batiso e tho, mondo, kaka Kristo ne ochier kuom joma otho kokalo kuom duong' mar Wuonwa, wan bende wabed gi ngima manyien. ng'at machon ne ogoye e musalaba kanyachiel gi Kristo mondo ringruok mar richo ogol oko, mondo kik wabed misumbni mag richo kendo nikech ng'ato ang'ata mosetho osegony kuom richo Koro ka watho kanyachiel gi Kristo, wayie ni wan bende wabiro dak kanyachiel kode." (Jo-Rumi 6:3-8) Bende nyaka wabed gi paro mowinjore kendo wabed jo adier. "Omiyo, nikech orumowa gi polo maduong' ma kamano mar joneno, we mondo wagol oko gik moko duto ma geng'owa, kod richo ma nyalo geng'owa mayot, kendo waring' gi kinda e ng'wech ma ne oketnwa. e lwet korachwich mar kom loch mar Nyasaye, par ane ng'at ma noyie gi kwedo ma kamano kuom joketho.

12:1-3) Ng'wono ma ng'eny, tarik 31 dwe mar adek higa mar 1996